

KARJALAN POJAT

N:o 3
SYYSKUU
2011

POHJOIS-KARJALAN

RESERVILÄISLEHTI

*Perinteitä
kunnioittaen*

Päätoimittajan palsta

Aineistossa löytyy

Niin kuin kaikki hyvin muistavat, Armas J. Pulla ja Mika Waltari kirjoittivat yhdessä nimimerkillä Kapteeni Leo Rainio vuonna 1932 julkaistun seikkailuromaanin ”Älkää ampuko pianistia”. Nyt kun maakunnan reserviläiset ovat kesän aikana taas kunnostautuneet monissa asioissa - erikoisesti ammunna - pyydän nöyrästi, että älkää ampuko päätoimittajaa.

Saamiemi kuvien määrä lähentelee sataa. Lisäksi sähköpostilaatikon sulaketta ovat kuormittaneet lukuisat päätalojäretyt ovat jutut, joista monet ovat vaatineet kokonaisen sivun tilakseen. Siksi olen joutunut turvautumaan leikkauksiin, ja osa tarinoista - muun muassa kaikki omani - ovat saaneet lykkäystä. Runsaudenpulahan ei ole häpeä vaan ylpeyden aihe. Jos intoa ilmoitustenkeruuseen ja juttujen tekoon riittää, niin aletaan julkaista vaikkapa sunnuntailiitettä.

Toiminnanjohtajan kanssa suoritetun neuvonpidon jälkeen pyhitimme etusivun vielä tällä kertaa valokuvataiteelle. Suuressa kuvassa Ilomantsin rajakillan jäsenet ovat nousemassa Koitajoen varresta rajamerkitä III/220. Kävelimme heinä-

kuun 7. päivänä samoilla jalansijoilla, kun majuri Viljo Kivikon johtama 24 rajajääkärikomppania ensimmäiseen jatkosodan hyökkäykseensä tasan 70 vuotta aikaisemmin.

Etusivun vasemmassa alareunassa olevassa kuvassa Ilomantsin kunnanjohtaja Markku Lappalainen naulaa Ratsmieskillan Joensuun Eskadroonnan lippua Hattuvaaran taistelujen muistopäivänä. Oikean alareunan kuvan on näpännyt elokuun 26. päivänä Pogostan Sanomien toimittaja Mervi Nevalainen Pohjois-Karjalan rajavartioston Rajajääkärikomppanian saapumiserän 2/2011 alokkaiden sotilasvalatilaisuudesta Ilomantsin kirkossa. Perinteet ovat kunniaansa koko lehdessä!

Ette varmaan ole saaneet minuun viime aikoina kunnolla yhteyttä, sillä minulla on uusi puhelin. Sain halvalla, pitkällä maksuajalla ja niin sanotusti kaikilla herkuilla. Laitteen toimintoihin sisältyvät mm. kamera, videokamera, radio, musiikkisoitin, sähköposti, verkkokauppa, fileerausveitsi, makkaranpaistotikku, iltapäivälehti, Maikkarin uutiset ja taskumatti ikuisella täyttöoikeudella. Se kertoo sään, ilmoittaa suurpedoista, etsii ja kerää

marjat sekä sienet, ja opastaa kelkeällä äänellä eksyneen metsästä kotiin ja kodista kaupunkiin. Ainoat asiat, joita puhelimella ei pysty järkevästi tekemään, on puhelun vastaanottaminen ja soittaminen.

Kun nostan laitteen korvalleni, se aloittaa vekulin pelleilyn. Ääni pätkii, se pistää soittajan ”pitoon” ja soittelee puolelle tusinalle kaverille, joista osa on nukkumassa ja loput karhupassissa. Internetiin en ole uskaltanut laitteella edes kirjautua, sillä todennäköisesti se aloittaisi kolmannen maailmansodan. Kun soitin puhelimen myyneelle puhelinmyyjälle (ja samalla 15 kaverille) yrittäen purkaa kaupan, hän lupasi palata asiaan sopimusajan umpeuduttua - joskus valovuosien päästä. Kysymyksessä on kuulemma älypuhelin!

Soitellaan!
Armas Härkönen

Vapaaehtoisuus on merkittävä voimavara

Suomalaisen yhteiskunnan vahvuksiin kuuluu laaja kansalaisjärjestö-, vapaaehtois- ja talkootoiminta. Järjestöillä on tärkeä merkitys yhteisöllisyyden, kansalaiskasvatuksen ja yksilöiden vaikutusmahdollisuuksien luomisessa sekä kehittämisessä. Kansalaisjärjestöt täydentävät usein tarkoituksenmukaisesti viranomaistoimintaa, jolloin viranomaisilla on mahdollisuus suunnata enemmän voimavaroja niille alueille, jotka jostakin syystä eivät sovellu suoraan vapaaehtoistoiminnan kohteiksi. Lisäksi kansalaisjärjestöt luovat vakautta, turvallisuudentunnetta ja luottamusta paikallisesti tunnettavuutensa, yhteisöllisyytensä ja läheisyytensä vuoksi.

Maan kokonaisturvallisuutta - ulkoisia ja sisäisiä uhkia tarkastellaan kattavasti suomalaisen kokonaisturvallisuuden näkökulmasta uusimmassa Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa (YTS), joka hyväksyttiin eduskunnassa viime joulukuussa. YTS luo koko yhteiskunnan varautumisen ja kriisivalmiuden perustan, jossa myös kansalaisjärjestöillä on oma vahva roolinsa.

Sisäisen turvallisuuden merkitys on korostunut aikaisempaa enemmän - erityisesti yhteiskuntaan ja kansalaisyhteiskuntaan kohdistuvat uhat ovat nousseet esille. Julkisuudessa esiintyvät näkyvästi taloudelliset, terveydelliset ja sosiaaliset asiat. Esimerkiksi kansalaisten fyysisen kunnan heikkeneminen ja tietty sosiaalinen eriarvoisuus ovat tosiasioita. Niinpä kaikki suomalaiset eivät koe olevansa samassa veneessä. On aiheellista kysyä, uskovatko kaikki kansalaiset yhteiskuntamme oikeudenmukaisuuteen ja kokevatko he tämän maan puolustamisen arvoiseksi.

Suomalaiset tuntevat historiansa ja ovat perinteisesti isänmaallisia sekä maanpuolustushenkisiä. Vuosittain yli 100 000 suomalaista osallistuu aktiivisesti vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön kukin omalla sektorillaan ja omalla panoksellaan.

Vapaaehtoinen maanpuolustustyö tämän päivän Suomessa on yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta tukevaa kansalais-

toimintaa. Se antaa kansalaisille mahdollisuuden hankkia turvallisuutta lisääviä tietoja ja taitoja, sekä samalla tukea viranomaisia.

Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta

Vapaaehtoista sotilaskoulutusta Suomessa voi lain mukaan antaa puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen lisäksi vuonna 1993 perustettu Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK), jolla on 14 valtakunnallista jäsenjärjestöä. MPK on julkisoikeudellinen yhdistys, kuten ovat muun muassa Suomen Punainen Risti ja Liikenneturva.

MPK:n toiminta on määritelty laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta. Toimintaa ohjaa ja valvoo puolustusministeriö sekä ministeriön apuna parlamentaarinen Vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunta. Laissa on myös ilmaistu puolustusvoimien vastuu vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta, johon liittyy puolustusvoimien tapa käyttää MPK:ta kouluttamaan puolustusvoimien joukkoja. Samoin laissa on MPK:lle määritelty velvollisuus antaa asepalveluksen suorittamattomille naisille maanpuolustuskoulutusta, jolloin heidät voidaan sijoittaa poikkeusolojen tehtäviin esimerkiksi MPK:n koulutus- ja tukiyksiköihin (KOTU). Runsaat 2000 reserviläistä ja asepalveluksen suorittamattomista naisista on tehnyt tähän mennessä sopimuksen KOTU-yksiköihin.

MPK:n koulutuksesta 2/3 on sotilaallista tai sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ja 1/3 on kaikille Suomen kansalaisille avointa varautumis- ja turvallisuuskoulutusta. Viime vuonna MPK tuotti 1 500 kurssilla 63 000 koulutusvuorokautta (kouluttajat mukaan lukien 74 000), joista puolustusvoimien tilaamia oli 21 000 harjoitusvuorokautta. Näin MPK tukee osaltaan puolustusvoimien joukkojen koulutusta ja suorituskyvyn ylläpitoa sekä valmiuksia tukea muita viranomaisia.

Huomionarvoista on, että MPK:n tuottamat vapaaehtoiset kertausharjoitukset toteutetaan puolta halvemmalla kuin puolustusvoimien järjestämät. Tämä on mahdollista, koska MPK:lla on käytettävissään 2 000 motivoitunutta ja osaavaa vapaaehtoista kouluttajaa, joista yli puolet on auditoitu puolustusvoimien tilaaman sotilaskoulutukseen ja 100 ammunnanjohtamiseen. Näistä kouluttajista RUL ja RES tuottavat yhdessä yli 70 prosenttia. Moni Pohjois-Karjalan reservinupseeri ja aliupseeri on aktiivisesti mukana MPK:n koulutustoiminnassa, josta lausun parhaat kiitokseni teille.

Vapaaehtoisuuden hyödyt puolustusvoimauudistuksessa

Puolustusvoimauudistuksesta tulee puolustusvoimien komen-

tajan mukaan perusteellinen. Säästökohteena on oleva muun muassa sijoitetun reservin pienentäminen sekä kertausharjoitusten vähentäminen. Nämä toimenpiteet heikentävät puolustuksen perustana olevan asevelvollisuusarmeijan toimintakykyä. Muutokset vaikuttavat kielteisesti reserviläisten maanpuolustustahtoon ellei reserville voida osoittaa mielekkäitä tehtäviä kokonaisturvallisuuden sektorilla joko sijoitettuna puolustusvoimien joukkoihin tai esimerkiksi kuntien pelastusorganisaatioihin. Osaavan ja motivoituneen reservin varaanhan Suomen puolustusloppujen lopuksi rakentuu.

Puolustusvoimauudistuksesta käytävässä keskustelussa vapaaehtoinen maanpuolustus on jäänyt vähälle huomiolle. Tämä on ymmärrettävää, koska vapaaehtoisuuteen ei liity merkittäviä taloudellisia intressejä, kuten materiaali- ja toimintamenoja. On kuitenkin järkevää hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla vapaaehtoisuuden vastuunkantokykyä ja -halu sekä vapaaehtoistoiminnan kustannustehokkuus ja edut paikallistuntemuksessa, viranomaistuessa sekä henkilöstön saatavuudessa. Näin voidaan varmistaa kaikkien vapaaehtoisten, niin miesten kuin naisten osallistumismahdollisuus maan kokonaisturvallisuuden kehittämiseen. Uudistuksen yhteydessä on myös tärkeää muuttaa siviilipalvelus palvelemaan yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja kriisivalmiutta, johon sillä ei

Harri Kainulainen.

nykymuodossaan juurikaan ole kytköstä.

Tärkeätä on luoda toimiva ja edullinen järjestelmä - on se Kodinturva tai joku muu. Vapaaehtoisuuden voimaan on luotettava, mutta vapaaehtoisten määrää ei pidä yliarvioida ja vapaaehtoisuuden käytettävyyden rajat on tunnistettava. On myös huomattava, että jos luodaan kiinteä uusi organisaatio, niin se edellyttää resursseja, joita ei ehkä sitenkään ole käytettävissä.

MPK korostaa, että vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämisen tulee olla puolustusvoimauudistuksen osana ja tukena. Tässä työssä MPK jäsenjärjestöineen on valmis ottamaan lisävastuuta. Tunnetusti hyvin vapaaehtoisen koulutuksen kentän.

Vakuutusneuvos Harri Kainulainen, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) puheenjohtaja, reservin majuri puhui syykuun 6. päivänä Kontiorannassa järjestetyssä reservipiirin piirihallituksen kokouksessa. Kokouskuva: Ari Hevonkoski.

SYKSYÄ ODOTELLESSA

Pohjois-Karjalassa osataan ampua, Reserviupseeriin SRA-joukkue voitti kesällä SM kultaa. Samoin veljespiirin edustajat menestyivät Reserviläisliiton ampumamestaruuskilpailuissa. Lämpimät onnitelut loistavista suorituksista!

Pohjois-Karjalan reservipiirit järjestävät jokaisen kotiutuvan saapumiserän johtajille tiedotustilaisuuden reserviin siirtymisteemalla Kontiorannassa. Aiemmin tilaisuus on ollut luento luokkatilassa, mutta tänä keväänä tilaisuus järjestettiin ennakoluulottoman toiminnanjohtajamme esityksestä toiminnallisena. Kotiutuvat ja tilaisuutta järjestämässä olleet reservipiirien edustajat olivat innostuneina ja aktiivisina mukana. Tilaisuus oli erinomaisen onnistunut, ainakin lopputuloksen kannalta. Pohjois-Karjalan reserviyhdistykset saivat uusia innokkaita jäseniä toimintaan mukaan.

Nuoret jäsenet haluavat ja tarvitsevat toimintaa, sen vuoksihan he ovat jäseniksi ilmoittautuneet. Mitä toimintaa nuoret tarvitsevat, selvää parhaiten lähettämällä uusille jäsenille kirje,

jossa tiedustellaan, mikä kiinnostaa ja ottamalla uudet jäsenet heti mukaan yhdistykseen. Pohjois-Karjalan yhdistykset tarjoavat yhdessä MPK:n kanssa monipuolista toimintaa juhlista liikuntaan ja rata-ammunnasta sotilaan taitoihin.

Yhdistykset muodostavat piirin ja sen toiminnan. P:K:n reservipiirin nettisivuille on tulossa tiedottamista helpottava toimintakalenteri. Kalenteriin voi jokainen yhdistys ilmoittaa omat tapahtumansa ja näin toivottaa muidenkin yhdistysten jäsenet tervetulleiksi järjestämiinsä tapahtumiin.

Kesäkuussa muuttui ampuma-aselaki ja sen tiimoilta poliisihallitus on järjestänyt eri puolilla Suomea ampuma-asekouluttajatilaisuuksia. Pohjois-Karjalassa koulutustilaisuus järjestetään 29.9.2011 ja sinne on jokaisella yhdistyksellä mahdollisuus lähettää kolme asiasta kiinnostunutta henkilöä mukaan. Jatkossa ampuma-asetta hankkivan tulee osoittaa harrastuneisuus ja aktiivisuus kahden vuoden ajalta ja todistuksen saa kirjoittaa vain poliisin hyväksy-

mä ampuma-asekouluttaja. Asia ei taida kuitenkaan olla ihan täysin valmis, koska koulutettuja henkilöitä on noin 500, mutta luvan hakeneita ampuma-asekouluttajia on koko maassa vain 20. Kannattaa siis mennä paikan päälle kuulemaan, mitä koulutus pitää sisällään.

MPK:n puheenjohtaja vieraili Kontiorannassa ja puheessaan sivusi suunnitelmissa olevaa kodinturvakonseptia. Suunnitelma on edelleen raakile, kuulijoille ei selvinnyt, millainen se tulee olemaan ja mitä se pitää sisällään. Jääme mielenkiinnolla odottamaan millaiseksi kodinturvakonsepti muotoutuu.

Hyvää syksyn aikaa ja talven odotusta kaikille!

Timo Tolvanen
Pohjois-Karjalan
reserviupseeriin
puheenjohtaja

KESKUSTELUA JA HUOLENAIHEITA

Puolustusvoimien uudistus ja budjetin pieneminen on syystäkin aiheuttanut laajalti keskustelua. Onneksi sentään hallitusohjelmassa lukee, että jatkossakin koko maata puolustetaan ja järjestelmän perustana säilyy yleinen asevelvollisuus. Selvää on, että reservin joukkojen määrää tullaan supistamaan ja koulutuspaikkojakin karsimaan.

Meitä pohjoiskarjalaisia kiinnostaa tietenkin eniten millaiset muutokset myllertävät Prikaatin ympärillä ja millaisia vaikutuksia sillä on myös Rajan toimintaan. Kaikki, ketkä asiaan pystyvät vaikuttamaan, varmasti antavat kaiken tukensa meidän hyvälle yhteistyökumppaneillemme, jota Prikaatin ja Rajan varusmieskoulutus säilyisi Pohjois-Karjalassa.

Samaan aikaan on myös kodinturvakonseptin suunnittelu ja kartoitus käynnissä. Se, miten se tulee aikanaan toteutumaan, on vielä varsin auki, mutta uskoisin että jo olemassa olevia toimijoita kuten Maakuntajoukkoja, MPK:ta ja Maanpuolustusjärjestöjä tullaan hyödyntämään.

Yhdistyksissä syksy on taas aktiivista toiminnan aikaa ja myös tulevan vuoden suunnittelua ja budjetoitua. Tulojen hankinnassa kannattaa muistaa erityisesti ilmoitusmyynti Karjalan Pojat -lehteen. Kaikki tarvittava tieto ja lomakkeet löytyy www.pkreservi.fi sivuilta. Näiltä sivuilta löytyy myös kaikki vuoden aikana olevat tapahtumat.

Myös henkilövalinnat ovat esillä syyskokouksissa. Henkilöitä valittaessa kannattaa kiinnittää huomiota ehdokkaiden sitoutumisesta toimintaan, unohtamatta uusia toimijoita, joilla on varmasti uutta energiaa ja uusia ideoita toimintaa rikastuttamaan. Toivon teille kaikille hyviä päätöksiä.

Jäsenhankinta on toiminnan jatkuvuuden kannalta elinehto jäsenistön ikääntyessä. Pohjois-Karjalan piirin tavoitteena vuoden 2011 aikana on saada 104 uutta jäsentä. Kesäkuun lopussa uusia jäseniä oli jo 49. Toivonkin teiltä aktiivisuutta, että pääsemme tavoitteeseemme vuoden loppuun mennessä.

Yhdistyksille on Liitosta toimitettu aivan KOKONAAN UUDISTUNUT YHDISTYSJOHDON KÄSIKIRJA. Kehotankin kaikkia hallitusten/johtokuntien jäseniä tutustumaan uutuuteen. Sieltä selviää parhaiten jäsenistöä ja yhdistyksiä koskevat asiat, muun muassa toiminta, avustukset, määräajat, painopisteet. Kirja on myös luettavissa Reserviläisliiton Internet-sivuilla www.reservilaisliitto.fi

Liiton Syyskokous on 19.-20.11.2011 Oulussa (lisätieto löytyy liiton sivuilta). Matkanjohtajaksi on valittu Ilkka Savolahti (puh. 050 5380085), joten ilmoittautukaa hänelle. Kerätään taas kerran porukka kasaan ja lähdetään yhteisellä kyydillä.

Timo Mononen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiiriin
puheenjohtaja

AURINGONPILKAHDUKSIA MYLLERRYKSEN SEASSA

Puolustusvoimauudistus, aselakiuudistus, kodinturvakonsepti jne. Siinäpä aluksi muutamia termejä, jotka ovat jo vaikuttaneet ja tulevat todennäköisesti myllertämään tätä meidän reservitoimintaa.

Puolustusvoimauudistus on ollut esillä jo pidemmän aikaa. Kaavaillut säästöt tuovat varmasti oman mausteensa tähän "uudistukseen". Uhkakuvat ovat vanhoja tuttuja - joukko-osastojen supistukset, kertausharjoitusvuorokausien väheneminen jne. Alueellisesti suurin uhkakuva on Kontiorannassa sijaitsevan Pohjois-Karjalan Prikaatin lakkauttaminen. Ei tietysti pidä maalata pirua seinälle, mutta varmaa on, että myös Pohjois-Karjalan Rajavartioston varusmieskoulutus menee uudelleenarviointiin tässä tilanteessa. Todennäköistä on, että jollakin pöydällä suunnitelmat ovat jo kopautusta vaille valmiina, mutta nimenomaan nyt viimeistään tarvittaisiin mahdollisimman kovan painoarvon omaavia delegaatioita puolustamaan maakunnan etua. Kyseessä on kuitenkin satojen ihmisten työpaikat. Painoarvoa tarvittaisiin, ettei leikki mene samanlaiseksi eipäs-juupas leikiksi kuin Metsäkeskuksen osalta kävi.

Ammunnalla jatketaan. Aselakiuudistus oli valmisteilla ja saatiin ulos 13.6. Vanhojen käsiase-lupien haltijoiden osalta homma toiminee melkein entiseen malliin, varsinkin jos edellinen lupa on hankittu kolmen vuoden sisällä. Uusille hakijoille puolestaan tuli tuo kahden vuoden harjoitteluaika, poliisin valvonnassa suoritettava soveltuvuustesti ja tietysti hänen täytyy saada ampuma-asekouluttajan hyväksymä todistus,

että hän on harrastanut lajiaan. Poliisihallinto aloitti kouluttajien koulutuksen heinäkuun taitteessa. Ensimmäiset Pohjois-Karjalan piiriin kouluttajat koulutettiin heinäkuun 7. päivänä Mikkelissä. Tällä hetkellä (28.8.2011) kouluttajia on koulutettu koko maassa noin 500. Kokeusten perusteella on sanottava, että kyseinen koulutus ja laki kokonaisuudessaan olisi pitänyt valmistella huomattavasti paremmin. Epäselviä kokonaisuuksia ovat tällä hetkellä esimerkiksi kouluttajien vastuu ja velvollisuudet, kun todistuksia kirjoitetaan. Oman ongelmakentän muodostavat mahdolliset rekisterit, niiden hallinnointi ja kouluttajien tietojen luovuttaminen. Toivottavasti kun Pohjois-Karjalassa pidetään syyskuun 29. päivä alueellinen koulutustilaisuus, saataisiin näihin ongelmakohtiin vastauksiakin.

Kodinturvajoukkojen perustaminen on ollut myös esillä. Mielenkiinnolla on odotettava miten tämä asia rupeaa etenemään. Asiaa on väläytelty niin liittojen, PV:n ja MPK:n puolesta. Varmaankin tuo alussa mainittu puolustusvoimauudistuksen yhteydessä ratkotaan myös tätä. Nähtäväksi jää, pyritäänkö siitä tekemään jonkinlainen varaventiili sijoituksensa menettäneille reserviläisille.

Vakavia asioita, mutta onneksi on jaksamisen kannalta muutamia mukavampiakin asioita. Kansainvälisestä menestyksestä vastasivat kapteeni Jaakko Leppänen ja korpraali Mikko Auvinen. Tuliaisina Espanjan Toledossa 8.-9.7 pidetyistä reserviläisten kansainvälisen sotilasmoniottelun kilpailuista oli mestaruus.

AESOR-järjestön kisaan osallistui 19 joukkuetta 11 maasta. Jaakko ja Mikko kilpailivat Suomen joukkueessa yhdessä Janne Monosen kanssa. Mestaruus oli pojille jo toinen peräkkäinen. Piiriin edustajat kampaillivat heinäkuun lopulla RESUL:n sovelletun reserviläisammunnan (SRA)-mestaruuskilpailuissa Hätilässä ja reserviläispiiriin ampujat Oulussa liiton mestaruuksista. Ja jälkeä tuli. Upseeriin joukkue Lauri Nousiainen, Tuukka Jokinen ja Kalle Kettunen voitti Hätilässä joukkuekilpailun 39 joukkueen kisassa. Henkilökohtaisessa kisassa Lauri oli hopealla. Kilpailussa tuloksen ampui 227 kilpailijaa. Oulussa puolestaan mestaruuksiin ylsivät kivääripuolella Kalle Leskinen ja Martti Lehtiö. Pistoolipuolella puolestaan Jyrki Varis ylsi sarjoissaan mestaruuteen. Muita mitalisteja löytyi myös roppakaupalla. Mitalisijoille ylsivät Laura Määttänen, Jukka Martikainen ja Seppo Asikainen. Lehden sisäisivuilla on Ari Hevonkosken laatima raportti kisoista.

Tarkemmat tulokset voi käydä katsomassa Reserviläisurheiluliiton sivuilta www.resul.fi

Piiriin omien ammuntojen tuloksiin voi käydä tutustumassa www.pkreservi.fi -sivustolla.

Syysterveisin

Ari Eskelinen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiiriin
toiminnanjohtaja

Täydennyskurssit reservissä

Puolustusvoimat kouluttaa miehistöön kuuluvia reserviläisiä aliupseereiksi sekä reservin aliupseereita reservin upseereiksi koulutuskokonaisuuksina, jotka ovat osa uudistuvaa reservin koulutusjärjestelmää.

Maavoimien esikunta vastaa täydennyskurssien toimeenpanosta. Toimeenpano perustuu sotilaslääniin kokoamaan kartoitukseen ja tällä hetkellä kurssit järjestetään joka toinen vuosi.

Koulutuksen lähtökohtana on puolustusvoimien kartoittama tarve saada erikoisosaajia tiettyihin sodan ajan upseerin ja aliupseerin tehtäviin. Samalla koulutus tarjoaa myös poikkeuksellisen kyvykkäille ja sitoutuneille reserviläisille mahdollisuuden edetä entistä vaativampaan tehtävään tai saada sodan ajan sijoitus. Oleellista on koulutettavan tehtävässä tarvittava siviiliosaaminen ja siviilissä hankittu johtajakokemus.

Koulutuskokonaisuudet

Koulutuskokonaisuudet toteutetaan monimuotoisesti. Lähiopetusta ja maastoharjoituksia on useita kymmeniä vuorokausia lähes vuoden aikana. Osa koulutuksesta suoritetaan etäopiskeluna Internetin kautta.

Koulutukseen osallistuminen edellyttää pitkäaikaista sitoutumista, jossa työnantajan ja perheen tuki on tärkeä. Etäopetus on tärkeä osa opiskelua ja se vaatii oma-aloitteisuutta ja kykyä itsenäiseen työskentelyyn sekä riittävää fyysistä ja henkistä suorituskkyä.

Koulutukseen valitut testataan 12 minuutin juoksutestissä ensimmäisen lähijaksan aikana. Mikäli opiskelija ei saavuta 2 300 metrin tulosta, testi uusitaan noin kuukauden kuluttua. Mikäli opiskelija ei saavuta 2 300 metrin tulosta uusintatestissään hänen opiskelunsa keskeytetään.

Aliupseerista upseeriksi reservissä

Aliupseerien kouluttamisen reservin upseereiksi toteuttaa ja johtaa Reserviupseerikoulu Haminassa. Lisäksi Maanpuolustuskoulu ry toteuttaa osan koulutusosioista.

Koulutus alkaa lokakuussa talven reserviupseerikurssin alkaessa ja päättyy heinäkuussa seuraavan varusmiesten reserviupseerikurssin päätyttyä. Koulutuksen laajuus on 10 opintoviikkoa. Koulutus toteutetaan monimuoto-opetuksen menetelmiä hyödyntäen.

Lähiopetusta ja -harjoituksia on yhteensä 40 vuorokautta. Lähiopetuksen lisäksi osa koulutuksesta tapahtuu Internetin kautta etäopiskeluna. Osa aiemmin suoritetuista opinnoista, esimerkiksi RUK:n kouluttajakurssi, voidaan lukea hyväksi osaksi opintoja.

Koulutuksen sisältö

Koulutuksen painopiste on esikunta- ja johtamiskoulutuksessa. Taktiikan ja aselajiopin osalta keskitytään jääkäri-

komppanian taisteluun. Koulutuksella ei tuoteta perusjoukko-johtajia vaan erikoisosaajia, jossa hyödynnetään siviilissä hankittua osaamista.

Esimerkkejä siviiliosaamisen hyödyntämisestä puolustusvoimien sodanajan organisaatiossa ovat mm. lakimiesten kouluttaminen sotilaslakimiehiksi, maanrakennusinsinöörin kouluttaminen pioneerikonejoukkueen johtajaksi jne.

Seuraava kurssi alkaa lokakuussa 2012. Hakeutumisessa huomioidaan kaikki hakemukset, jotka on toimitettu oman alueen aluetoimistoon perjantaihin 27.4.2012 mennessä.

Miehistöstä aliupseeriksi reservissä

Miehistöstä aliupseeriksi kurssi järjestetään joka toinen vuosi. Miehistöön kuuluvien reserviläisten kouluttamisen reservin aliupseereiksi toteuttaa ja johtaa erikseen nimettävä maavoimien joukko-osasto. Lisäksi Maanpuolustuskoulu ry ja Reserviupseerikoulu toteuttavat osan koulutusosioista. Koulutukseen on mahdollista hakeutua koko maasta.

Vuoden 2011 koulutus on alkanut 4.3.2011 ja päättyy 29.2.2012. Koulutuksen laajuus

on 15 opintoviikkoa. Siviilissä hankittua johtaja- ja koulutusosaamista voidaan hyväksi lukea opintojen alkaessa koulutuksen järjestäjän päätöksen mukaisesti.

Koulutus toteutetaan monimuoto-opetuksen menetelmiä hyödyntäen. Lähiopetusta ja -harjoituksia on yhteensä n. 40 vuorokautta. Lähiopetuksen lisäksi osa koulutuksesta tapahtuu Internetin kautta viitenä etäopiskeluna. Osa aiemmin suoritetuista opinnoista esim. RUK:n kouluttajakurssi voidaan lukea hyväksi osaksi opintoja.

Koulutuksen sisältö

Koulutus sisältää aliupseerikoulun aliupseerikurssin keskeiset opintosisällöt. Koulutuksella ei tuoteta perusryhmänjohtajia vaan erikoisosaajia, jossa hyödynnetään siviilissä hankittua osaamista. Esimerkkejä siviiliosaamisen hyödyntämisestä puolustusvoimien sodanajan organisaatiossa ovat mm. keittiömestarin kouluttaminen talousaliupseeriksi, tietoliikenneinsinöörin kouluttaminen viestiryhmän johtajaksi, turvallisuusvalvojan kouluttaminen vartioryhmän johtajaksi jne.

SRA – esittelyä kotiutuville ryhmänjohtajille ja kokelaille suorittivat Pasi Parviainen (oik.) ja Tuukka Jokinen (taustalla). Kuva: Ari Eskelinen.

Vuoden 2013 kurssi

Vuoden 2013 kurssille huomioidaan hakemukset, jotka ovat tulleet 30.7.2012 mennessä.

Hakeutuminen

Hakulomake löytyy Internetistä osoitteesta www.puolustusvoimat.fi.

Hakulomakkeen saa myös aluetoimistoista.

Oman sodanajan tehtävää voi tiedustella aluetoimistoista, varaudu todistamaan henkilöllisyytesi.

Hakuohteet

Hakemus liitteineen tulee toimittaa hakijan oman vakituisen asuinalueensa aluetoimistoon, jotta se huomioitaisiin vuoden oppilasvalinnoissa. Haku on jatkuva. Hakemus tulee tehdä edellä mainitulle hakulomakkeelle. Esitettävällä henkilöllä tulee olla vielä n.10 v toiminta-aikaa reservissä.

Valintapäätöksestä aliupseerikoulutukseen tiedotetaan marraskuun aikana ja reserviupseerikoulutukseen kesäkuun aikana.

Päätöksen hyväksymisestä koulutukseen tekee sotilaslääniin esikunta. Päätöstä tehtäessä on oltava tiedossa tuleva sodanajan sijoitus, johon henkilö sijoitetaan koulutuksen päätyttyä.

Aliupseerikoulutukseen valittavalta edellytetään ehdottomasti

- suunniteltua tai voimassa olevaa sodan ajan sijoitusta aliupseerin tehtävään

- yleistä soveltuvuutta koulutettavaksi reservin aliupseeriksi sekä

- omaa halukkuutta ja sitoutumista.

- tehtävän vaatima fyysinen ja henkinen suorituskky

Reserviupseerikoulutukseen valittavalta edellytetään ehdotto-

masti

- varusmiehenä saatua reservin aliupseerin koulutusta (suoritettu aliupseerikoulu)

- suunniteltua tai voimassa olevaa sodan ajan sijoitusta upseerin tehtävään

- yleistä soveltuvuutta koulutettavaksi reservin upseeriksi sekä

- omaa halukkuutta ja sitoutumista.

- tehtävän vaatima fyysinen ja henkinen suorituskky

Lisäksi valinnoissa huomioidaan myös

- suunniteltuun sodan ajan tehtävään soveltuva erikois- ja johtamisosaaminen

- reservissä osoitettu osaaminen sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävissä

- rauhanturvakokemus

- mahdollinen sodan ajan esimiehen lausunto

- aktiivinen toiminta vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa sekä

- tehtävän vaatima fyysinen toimintakyky

- tehtävän vaatima fyysinen ja henkinen suorituskky

Aliupseerikoulutuksen hyväksytysti läpäisseet reserviläiset, joilla ei vielä ole reservin aliupseerin sotilasarvoa, ylennetään kurssin hyväksytyyn suoritukseen jälkeen alikersanteiksi. Muiden koulutuskokonaisuuden hyväksytysti suorittaneiden osalta noudatetaan yleisiä reservin ylennysperusteita. Reserviupseerikoulutuksen hyväksytysti läpäisseet reserviläiset ylennetään vänrikeiksi/aliluutnantteiksi koulutuskokonaisuuden päättymisen jälkeisenä itsenäisyyspäivänä.

Lisätietoja koulutuksesta saa Internetistä osoitteesta www.puolustusvoimat.fi sekä aluetoimistojen asiakaspalvelusta.

Teksti:

Kapteeni Mikko Pesonen, Pohjois-Karjalan Aluetoimisto

Puolustusvoimain komentaja kenraali Ari Puheloinen:

"Varusmiespalveluksen kesto voidaan käytännön järjestelyjen joustavoittamiseksi lyhentää parilla viikolla, mutta siirtymistä neljän kuukauden palvelusajan puolustusvoimat ei tule esittämään."

(Maanpuolustusjuhlassa Iisal-

messa 13.8.2011.)

"Puolustusvoimat ei tule esittämään erillisten kodinturvajoukkojen perustamista. Niiden rakentaminen, organisaatioiden muodostaminen ja muut järjestelyt olisivat ristiriidassa

resurssien säästötarpeiden kanssa sekä siihen nähden, että organisaatioita on nyt ennen kaikkea supistettava, ei suinkaan perustettava lisää.

"Kodinturvatehtävät" voidaan sijoittaa puolustusvoimien uudistettavaan aluetason

organisaatioon. Näitä tehtäviä toteuttaisivat tulevaisuudessa paikallisjoukot sekä niihin sisältyvät maakuntajoukot."

(198. maanpuolustuskurssin avajaisissa Helsingissä 19.9.2011.)

Kaksi maakuntakomppaniaa

Maakuntakomppaniat ovat puolustusvoimien sodanajan kokoonpanoon kuuluvia alueellisia joukkoja. Maakuntakomppaniat muodostetaan maakunnan vapaaehtoisista reserviläisistä, jotka ovat antaneet vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitetun sitoumuksen puolustusvoimille. Maakuntakomppanioita on suunniteltu poikkeusoloissa maakunnan puolustamiseen, joka sen on tärkein tehtävä. Toisena tehtävänä on muille viranomaisille pyynnöstä annettavien virka-aputehtävien toteuttaminen. Virka-aputehtäviä voidaan tehdä myös tietyissä rauhan ajan olosuhteissa.

Maakuntakomppanian henkilöstö

Maakuntakomppaniaan sijoitetut reserviläiset ovat kaikki vapaaehtoisia, maanpuolustustahtoisia, aktiivisia, kehityshaluisia ja sitoutuneita. Sitoumus joukkoon tehdään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja se uusitaan pääsääntöisesti kerran. Joukkoon kuuluvat reserviläiset ovat pääsääntöisesti maakunnassa asuvia ja iältään noin 23-35-vuotiaita. He ovat hyvän fyysisen ja psyykkisen kunnan omaavia, nuhteettomia ja hyvätapaisia pohjoiskarjalaisia.

Maakuntakomppanian koulutus

Maakuntakomppaniaa koulutetaan puolustusvoimien järjestämissä kertausharjoituksissa ja vapaaehtoisissa harjoituksissa tehtäväänsä sitoumuskausittain. Ensimmäisellä sitoumuskaudella ovat ohjelmassa varustaminen, taisteluharjoitus ja virka-apukoulutus. Toisella sitoumuskaudella on taistelu-ampumaleiri ja soveltava harjoittelu. Harjoitusvuorokausia kertyy sitoumuskaudelle seitsemästä pariinkymmeneen oman vapaaehtoisuuden ja tehtävän mukaan.

Sitoumuskauden aikana suoritetaan sotilaille kuuluvat kenttäkelpoisuustetit, palvelusammunnat, marssi ja suunnistus. Komppaniaan kuuluvat ovat jo osallistuneet myös muihin tapahtumiin mm. messuille, ammuntoihin, Jukolan suunnistukseen, Karelia-soutuun sekä valtakunnallisiin koulutustapahtumiin. Koulutuksen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä Savo-Karjalan maanpuolustuspiiriin kanssa.

Vapaaehtoisessa koulutuksessa sovitaan yhteen puolustusvoimien ja muiden viranomaisten sekä vapaaehtoisten reserviläisten tarpeita ja odotuksia. Tavoitteena on, että viranomaisten organisoimaa turvallisuuskoulutusta

Reserviläiset pitävät huolta kotiutujista. Kuvassa Liisa Itäniva ohjeistaa Ilkka Savolahden avustuksella ampumajuoksurastia. Kuva: Ari Eskelinen.

voidaan täydentää mahdollisimman tehokkaasti vapaaehtoisen koulutus- ja toimintajärjestelmän tuottamalla kansalaisten osaamisella.

Kotiseudun puolustajat

Maakuntakomppanioissa reserviläisten vapaaehtoista sitoutumishalukkuutta hyödynnetään rekrytoinnissa, koulutuksessa sekä omatoimisissa harjoittelussa, sodan ajan joukon kokoonpanossa. Maakuntakomppanioihin rekrytoidaan oman kotiseutunsa puolustamiseen sitoutuneita vapaaehtoisia reserviläisiä. Henkilösjoituksissa hyödynnetään reserviläisten paikallistuntemusta ja monialaista osaamista. Joukon oma sodan ajan päällystö kouluttaa joukkoon hyödyntäen Savo-Karjalan maanpuolustuspiiriin koulutustarjontaa ja

kouluttajia.

Vapaaehtoisuuden kulmakivi on vahva maanpuolustustahto. Maanpuolustustahtoa vahvistetaan ja ylläpidetään maakuntakomppanioissa. Maakuntakomppanioiden toimintaan sisältyvä koulutus, viranomais- ja järjestöyhteistyö sekä muu yhteistyö luovat uusia mahdollisuuksia. Maakuntakomppanioissa kohtaavat puolustusvoimien tarve ja reservin tahto.

Pohjois-Karjalan Maakuntakomppaniat

Pohjois-Karjalassa toimii kaksi maakuntakomppaniaa. Pohjois-Karjalan ensimmäinen maakuntakomppania on perustettu vuonna 2007. Ensimmäisellä maakuntakomppanialla alkaa toinen sitoumuskausi ja joukon koulutus jatkuu mm. taisteluampumaleirillä marras-

kuussa vuonna 2011.

Maakuntaan ollaan muodostamassa toista maakuntakomppaniaa vuoden 2011 aikana. Toisen maakuntakomppanian koulutus aloitetaan osalle joukosta vuoden 2011 aikana ja täysipainoinen koulutus alkaa vuoden 2012 alusta. Pääosa toisen komppanian henkilöstöstä on valittu, mutta komppaniaan voidaan vielä sijoittaa vapaaehtoisia reserviläisiä.

Jos nyt kiinnostuit maakuntakomppaniasta ja haluat toimia motivoituneessa ja hyvähenkisessä joukossa, ota yhteyttä Pohjois-Karjalan Aluetoimistoon (pohjois-karjalanaluetoimisto@mil.fi) tai allekirjoittaneeseen.

Katsomme sopivuutesi ja sijoitusmahdollisuutesi maakuntajoukkoihin.

Teksti:
alueupseeri majuri Arto Jeskanen

Kertausharjoitusten vähentäminen romuttaa puolustuskyvyn uskottavuuden

Kertausharjoitusten määrän merkittävä vähentäminen on nostettu esille yhtenä säästökeinona puolustusbudjettia leikatessa. Tämä on huolestuttavaa, sillä ilman säännöllisiä kertausharjoituksia yleiseen asevelvollisuuteen ja reserviläisiin perustuva puolustusratkaisu ei ole uskottava.

Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen upseeristosta suurin osa on reservin upseereja. Heidän osaamisestaan on pidettävä huoli puolustusbudjetin leikkauksesta huolimatta. Vapaaehtoisella maanpuolustuskoulutuksella voidaan kehittää vain pienen joukon osaamista. Jos upseeristo ei ole tehtäviensä tasalla, vaarannetaan koko joukon suorituskyky, puheenjohtaja Mika Han-

nula muistutti Suomen Reserviupseeriliiton hallituksen kokouksessa 10.9.2011 Tampereella.

Kysymys ei ole pelkästään sodan ajan joukkojemme osaamisesta ja sen suorasta vaikutuksesta puolustusvoimien suorituskykyyn. Kertausharjoitusten vähentäminen vaikuttaa haitallisesti myös maanpuolustustahtoon. Reserviläinen, joka ei ole koskaan ollut kertausharjoituksessa, tuskin uskoo oman joukkonsa toimintakykyyn. Vastuu puolustuskyvystämme ja kansalaisten maanpuolustustahdosta on eduskunnalla, joka päättää puolustusbudjetin tasosta, korostaa Reserviupseeriliiton puheenjohtaja, professori Mika Hannula.

Osa alueellisesta puolustuksesta voitaisiin antaa

vapaaehtoisten kodinturvajoukkojen ylläpidettäväksi, mutta tämäkään ei ole mahdollista ilman kunnollista koulutusta ja varusteita. Malli Kajander ei ole uskottava vaihtoehto. Kovinkaan isoja vapaaehtoisjoukkoja tuskin on mahdollista edes perustaa, koska miehistön rekrytointi jo maakuntakomppanioihin on tuottanut vaikeuksia. Sen sijaan alueellisten joukkojen päällystö ja alipäällystö voitaisiin koota vapaaehtoisista ja hyvin motivoituneista, tehtäviin sopivista reserviläisistä.

Uskon, että asiansa osaavat reservin upseerit voisivat alueellisissa joukoissa hoitaa osan palkatun henkilöstön tehtävistä, Hannula sanoi.

Pohjois-Karjalan maakuntakomppanian joukkue Salpa-Jukolassa

18.–19.6.2011 Virolahdella juostu Salpa-Jukola oli mahtava kokemus Pohjois-Karjalan maakuntakomppanian joukkueelle. Monelle reserviläiselle, etenkin reserviupseerille, alue on tutumpi Valkjärven harjoitusalue nimellä. Ainakin allekirjoittanut on käynyt alueella sekä RU-kurssin, että kouluttajakurssin aikana.

Salpalinjasta nimensä saaneen Salpa-Jukolan kisakylänä toimi historiallinen ja komea Harjun oppimiskeskus. Harjun hovin historia juontaa aina 1700-luvulle asti. Vuosien saatossa tilan omistajat ja käyttötarkoitukset ovat vaihdelleet, mutta onneksi rakennusten kunnosta on aina huolehdittu. 1940 Suomen Salpaa, nykyisin nimellä Salpalinja tunnettua puolustuslinjaa rakennettaessa hovin alueella oli muun muassa ruotsalaisia rakentajia. Edelleen nähtävillä oli pitkä rivi panssariestettä sekä kaksi betonibunkkeria. Bunkkereita on itse asiassa paikoillaan viisi, mutta osa niistä on haudattu maahan näkymättömiin. Halutessaan kisavieraat saivat osallistua asiantuntevasti järjestetyille opastuskierroksille, joilla tutustuttiin bunkkerien rakenteeseen ja muihin hienouksiin. Vaikka samanlaisia bunkkereita on nähtävillä meilläkin Marjalassa, tulee aina vahva tunne siitä kuinka rakennelmien suunnittelijat ja toteuttajat ovat tehneet uraauurtavaa työtä. Bunkkerien suojarakenne ja taktinen sijoittelu on edelleen täysin ajan tasalla, tosin tietysti asevaikutus ei enää, kuten ei 1944:kään, olisi riittävä.

Kisakylä kaikkine järjestelyineen oli täysin verrattavissa suuren luokan sotilasoperaatioon, kulkihan alueella viikonloppuna ”veljiä ja venloja” noin 40 000. Oppimiskeskuksen pelloilla oli tuhansia autoja ja toinen mokoma teltoja. Tätä näky harjulta katsellessa, ei voinut kuin tyytyväisenä ihmetellä ”pihkaniskojen” määrää.

Lähtäjällä ilmantorjuntakonekivääri

Puolustusvoimien vahva panostus Jukolassa näkyi kaikessa mainosmateriaalissa, esittelyosastolla sekä siinä, että puolustusvoimien komentaja kenraali Ari Puheloinen ampui kello 23 lähtölaukaukset ilmantorjuntakonekiväärillä. Tämä lyhyt sarja kaikui vielä katsojien korvissa kun 1500 juoksijaa kirmasi hämärtyvään metsään. Tästä eteenpäin salolla käytiin armotonta kamppailua sekä viestin voitosta, että myös hitaampien joukkueiden osalta perille pääsystä. Oma osuuttani odotellessani ei uni tullut silmään, jännityskö lie sen vei mennessään. Vaihtolueella ei onneksi tarvinnut

Petri Vanninen, Eemeli Korhonen ja Antti Juvonen majuri Jeskasan käskynnossa.

yksin valvoa, vaan sadat kisakumppanit odottelivat yhtä jännittyneenä omaa vuoroaan. Suurilta näytöiltä viestiä seurattessa vaikutti siltä, että ensimmäiset osuudet menivät kiiltomatoina metsässä, kaikki

peräkanaa kuin köyhän talon porsaat. Yön vaaleissa aamuksi pääsin metsään ja sain todeta majuri Arto Jeskasan ohjeet oikeiksi: ”Rastilta vaan valitset oikean polun ja lähdet sille”. Jos lukija ei ole Jukolassa ollut,

saattaa tämä ”polku” termi olla hämäävä, mutta tuhannet juoksijat olivat tallanneet neljässä tunnissa metsään vahvat urat joita oli helppo seurata. Oikealla polulle päästyään oli harrastelijankin helppo löytää seuraavalle rastille. Rastiväleillä ei voinut kuin ihaila ensimmäisten poluntallaajien reitinvalintaa, joka usein oli kuin viivoittimella vedetty. Oman osuuteni päätteeksi sain lähettää viestin edelleen ja jäädä odottelemaan tuloksia.

Pohjois-Karjalan maakuntajoukot eivät osallistuneet tilaisuuteen (onneksi) kilpailumielessä, vaan kokemusta saadakseen. Tässä mielessä reissu olikin menestys. Tapahtuma itsessään on hieno ja siihen osallistuminen oikeastaan kunnia. Lähtökynnys lienee monille kova, mutta tällä kokemuksella voi sanoa, että perussuunnistaja pärjää aivan mainiosti mukana, oma juoksukunto määrittelee sijoituksen tulosluettelossa. 2014 Kuopiossa pidettäviin kisoihin toivoisin Pohjois-Karjalasta useita reservijoukkueita.

Teksti ja kuvat:
Jarkko Riikonen

Lähtäjän ase. Puolustusvoimien komentaja, kenraali Ari Puheloinen ampui lähtölaukaukset ilmantorjuntakonekiväärillä.

Turvallinen ammunta

Reserviläistoiminnan tavoitteena on pitää yllä taistelutaitoja sekä maanpuolustustahtoa - taistelukuntoa ja -kykyä unohtamatta. Ampumatoiminta on yksi tärkeimmistä.

Huolimatta Norjan tapahtumista sekä aselain muutoksista reserviläistoiminnassa turvallisuus ammunnoissa on aina ollut ja on itsestäänselvyys. Reserviläisten sopeutuminen muutoksiin antaa ulkopuolisille vastuuntuntoisen kuvan toiminnastamme. Reserviläisliiton puheenjohtaja Olli Nyberg kertoi Kalevan toimittajalle liiton mestaruuskisojen yhteydessä aselain muutosten vaikutuksista toimintaamme, onhan jo osa toimijoistamme koulutettu poliisien toimesta ampuma-asekouluttajiksi.

Toiminnan tarkoituksenahan on saattaa harrastuksen piiriin uusia jäseniä, joilla on myös turvallinen aseenkäsittely hallinnassa.

Ampumakokemuksen karttuessa ”ruokahalu” kasvaa, jolloin kyseeseen tulevat erikoistumistaidot. Kesäkuun lopulla

Kontiorannassa järjestettiin ensimmäinen sovelletun reserviläisammunnan (SRA) kurssi. Kurssin (sra tavoitteet) ohella kurssilaiset kertoivat saaneensa itseluottamusta aseenkäsittelyssä sekä entistä paremmat valmiudet turvalliseen aseenkäyttöön myös muissa ampumalajeissa. Lisäähän SRAssa opittu tehokasta aseenkäyttöä, jolloin oma ja sivullisten turvallisuus paranee.

Elokuussa reserviläisten ampumapäivän yhteydessä järjestettiin myös ammunnanjohtajien koulutus. Kurssin jälkeen osa toimi itse ampumapäivän aikana ammunnanjohtajina. Reserviläisammunnanjohtajien ansiosta voimme omissa ammunnoissa käyttää useita eri johtajia. Lisäksi puolustusvoimat on käyttänyt omissa varusmiesten ammunnoissa reserviläisammunnanjohtajia. Onttolan 2012 kisoihin toivotammekin uusia ammunnanjohtajia toimijoiksi.

Teksti ja kuva:
Ari Hevonkoski

Kesäkuun lopulla Kontiorannassa järjestettiin ensimmäinen sovelletun reserviläisammunnan (SRA) kurssi.

5 000 markkaa vuodelta 1939. "Snellman" otettiin käyttöön Talvisodan päätyttyä.

1 000 markkaa vuodelta 1922.

500 markkaa vuodelta 1922 Specimen.

Talvisodan ajan seteleitä Kuhmon talvisotamuseoon

5, 10 ja 20 markkaa vuodelta 1939.

50 markkaa ja 100 markkaa vuodelta 1939.

Kuhmon Talvisotamuseoon tutustumisen yhteydessä tuli esiin Talvisodan ajan Suomen paperirahojen puuttuminen museon näyttelykokoelmista. Toin esille mahdollisuuden koota setelikokoelma harrastelijavoimin. Pohjois-Karjalan Numismaatikot ry. otti setelien hankinnan hoitaakseen. Monet alan yritykset ja yhdistyksen kannattajajäsenet tulivat hankkeeseen mukaan. Saimme kootuksi kolme vitriiniä käsittävän näyttelykokoelman.

Luovutimme setelikokoelman 30.11.2009 70 vuotta Talvisodan alkamisen jälkeen Kuhmon Talvisotamuseolle. Setelikokoelmassa ovat mukana myös tammi-helmikuussa 1946 "leikatut setelit", joista kerrotaan myöhemmin. Tämän artikkelin setelit eivät kuulu Talvisotamuseon kokoelmaan.

Suomen setelit

Talvisodan aikana olivat käytössä lähes yksinomaan vuoden 1922 setelimallit. Samoja kuva-aiheita käytettiin vuoden 1939 mallien paperirahoissa. Valtioneuvosto vahvisti 2.11.1922 arkkitehti Eliel Saarisen suunnittelema uudet setelit 5, 10, 50, 100, 500 ja 1000 markkaa 1922 ja oikeutti Suomen Pankin laskemaan niitä liikkeelle tarpeellisen määrän. Vuonna 1926 sarjaan lisättiin 20 markan seteli.

Neljän suurimman setelin etupuolelle on kuvattu sopusuhtainen ryhmä ihmishahmoja, jotka yhdistetään 50 markan setelissä merenkulkuun, 100 markan setelissä teollisuuteen, 500 markan setelissä maanviljelyyn ja 1000 markan setelissä luontoon elämään. Eliel Saarisen setelitaiteessa voidaan nähdä klassismin vaikutteita sekä kansallisen identiteetin korostusta. Suomen "vihreä kulta" on esillä kaikissa seteleissä. Seteleistä otettiin useita eri painoksia.

Uusia 10, 20 ja 50 markan 1939 seteleitä alettiin laskea liikkeelle lokakuusta 1939 alkaen ja 100 markan 1939 seteleitä tammikuusta 1940 lähtien. 5 markkaa 1939 tuli käyttöön vasta 1942. Setelien kuva-aiheet olivat samat kuin 1922 setelisarjoissa.

Setelistön tarve kasvaa

Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kiristymisen syksyllä 1939 ja Neuvostoliiton hyökkäys 30.11.1939 vaikuttivat monin tavoin paperi- ja metallirahojen valmistukseen. Suomen Pankki ilmoitti 28.11.1939, että markan ja sitä pienempien

metallirahojen kysyntä ylitti rahapajan tuotantokyvyn.

Rahapaja ei saanut nikkeliä, joten nikkeliä sisältäviä rahoja ei voitu enää valmistaa vuoden 1940 jälkeen. Kuparirahojen metalliarvo todettiin yhtä suureksi kuin niiden nimellisarvo. Metallikolikoiden ostovoima oli vähäinen. Metallirahoja jäi runsaasti palauttamatta Suomen Pankkiin. Alumiinipronssirahat 10 ja 20 markkaa korvattiin seteleillä, mutta 5 markan AIPr rahaa valmistettiin vielä vuoteen 1942 saakka. Vanhimmissa kuparirahoissa on vuosiluku 1940. Tämä vuosiluku on myös viimeisissä 1 markan, 50 pennin ja 25 pennin nikkelikolikoissa.

Sotataloudessa erittäin tärkeiden metallien, kuten nikkelin ja kuparin saannin vaikeuksien vuoksi metallirahoja alettiin valmistaa raudasta vuonna 1943.

Suurten setelien tarve kasvoi mm. Kannaksen linnoitustöiden ja Ylimääräisten harjoitusten vuoksi. Tilanne huononi nopeasti Neuvostoliiton hyökättyä Suomeen 30.11.1939. Uutta Aarne Karjalaisen suunnittelemaa 5000 markan seteliä "Snellmania" ei ehditty valmistaa ennen Talvisotaa.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät 11.10.1939 pankin johtokunnan ehdotuksen väliaikaisten 5000 markan setelien käyttöön otosta. Varastossa olleiden 500 markan setelien päälle painettiin uusi nimellisarvo 5000 markkaa. Tämä seteli puuttuu harvinaisuutensa vuoksi näyttelykokoelmasta. Sen paikalla on kopiokuva. Väliaikaiset setelit vedettiin kierrosta uusien 5000 markan setelien tultua käyttöön toukokuussa 1940.

Vuoden 1922 setelisarja syrjäytti aiemmin valmistetut setelit, jotka poistettiin virallisesti vasta 1.7.1945. Talvisodan aikana käytetty 1922 setelisarja ja sen mallinen 1939 setelistö poistettiin käytöstä 28.2.1946. Sen sijalle käyttöön otetut 5, 10, 20, 500 ja 1000 markkaa ovat Eliel Saarisen 1922 setelien mallien mukaisesti valmistettuja.

Talvisodan yleisimmät Neuvostoliiton setelit

Kuhmon Talvisotamuseossa ei toistaiseksi ole Talvisodan ajan Neuvostoliiton setelien kokoelmaa. Tunnetuimmat sodan ajan mallit ovat 1, 3, 5 ja 10 chervonetsia 1937 "Lenin" sekä 1,3 ja 5 ruplaa

Jokaisessa vuoden 1937 setelissä oli Leninin kuva. Setelisarja 1938 kuvasi

armeijan toimia. Uusi setelisarja laskettiin liikkeelle vuonna 1947. Tätä vanhemmat Neuvostoliiton paperirahat vedettiin pois liikkeestä.

Raha on aikansa kuva

Kuhmon taistelujen yli 90-vuotias veteraani kertoi vuonna 2002 Saunajärven taistelukokemuksistaan 28.1. - 13.3.1940. Taistelukuvauksissaan hän ei maininnut kertaakaan sanaa raha. Tupakka tuli rahan edelle. "Hermosauhuja vedettiin" myös taistelujen tiimellyksessä. Taistelutilanne karsi kaiken pois, mikä ei ollut välttämätöntä. Taistelujen tauottua raha sai jälleen totutun paikkansa.

Suomen setelien sanoma antaa viitteitä uskosta rauhaan ja kansalliseen olemassaoloon. Neuvostoliitto pelkisti ideologiansa ja sen levittämisen voiman seteliansä Leniniin ja sotavoimaan.

Teksti ja kuvat:
Raimo Vänskä

Neuvostoseteleitä: 1,3 ja 5 ruplaa vuodelta 1938 "Sotilaat" ja 5 chervonetsia vuodelta 1937 "Lenin".

Ilpo Pitkänen (vas.), Kari Ilvonen, Mika Karttunen ja juhlapuhuja, everstiluutnantti Jouni Mattila. Salpalinjan muistomerkin kunniavartiossa Kari Harinen ja Harri Rantametsä. Kuva: Katja Asikainen.

Salpana suomalainen sotilas

"Linnoitustöissä oli Oravisalon lohko katsottu operatiivisesti tärkeäksi alueeksi. Salpalinja rakennettiin puolustuksemme viimeiseksi lukoksi. Sen tehtävänä oli viimeistään pysäyttää mahdollinen suurhyökkäys maahamme."

Paikka:
Rääkkylän Oravisalo,
Veikko Sallisen oman isän maa.
Aika:
Toukokuu, päivää ennen valkokakkien juhlaa.
Tehtävä:
Salpalinjan patsaan – jatkosodan muistomerkin paljastus.

Rääkkylän Reserviläisillä oli jälleen kunniatehtävä: Lippuvartio patsaan paljastusjuhlassa.

Edellisestä juhlasta oli jo kulunut vuosia: Suomen täyttäneenä 90 vuotta, kantoivat samat vahvat käsivarret – Suomen lipun jäljessä Sotainvalidien sekä Reserviläisten lippuja – silloin ankarassa talvimyrskyssä, Itsenäisyyden juhlassa, Rääkkylän sankarihautojen yllä.

Nyt "sama kaiku ol askelten" – heilemän kevään kukkiessa, kesän helteiden alla.

Perinteet elävät. Kansakunta on selvinnyt niin harvoista juhlahetkestään, kuin sotiemme - nykypolvelle käsittämättömän kovista koettelemuksista: Talvella Taipaleella, Summassa tai Kollaajoella – "siellä jossakin".

Kesän 1941 tulimyrskyissä: Tali-Ihantalassa, Äyräpäällä, Vuosalmella – "siellä jossakin".

Paikkojen nimet eivät enää kerro samaa tarinaa tämän päivän kouluja aloittaville lapsille ja nuorille – kuin ne kertoivat heidän isoisilleen ja sille sukupolvelle, joka on tämän maan hyvinvoinnin ankaralla työllä ja monella itsensä ja mukavuutensa kieltämisellä rakentanut.

Onko nyt tämä sukupolvi se, joka on murentamassa sitä itsenäisyyttä ja hy-

vinvointia, jota vielä viimeiset sotiemme veteraanit ovat omin käsin rakentaneet? (Vaimoja unohtamatta!)

EU – onko se tänä päivänä puolustamisen arvoinen maa? Kenraali Ehrnrooth uskoi, että Suomi oli – ja on – puolustamisen arvoinen. Uskovatko ne, jotka päättävät kokonaisen maanosan – Euroopan – hyvinvoinnista? Puolustamisesta ei ehkä kannata edes puhua?

Suomi on aina ollut yksin. Salpa on täytynyt laittaa, milloin aitan ovelle – milloin mökin tai isonkin talon lukoksi. Kun meiltä ei ole kysytty, haluammeko puolustaa maataamme? Se on ollut itsestään selvä – menneille sukupolville. Heille me olemme velkaa – emme Euroopalle!

Perinteet ja muistomerkit kunniaan

Rääkkylä-Seuran puheenjohtaja Helena Paakkinen sanoi paikallisille nuorille: "On tärkeää tietää menneisyytensä – ottaa siitä selvää – ja muistaa".

"Suurten ikäluokkien" isien oli aikanaan pakko muistaa. Talvisota oli käyty. Lähes "paljain käsin!" Itsenäisyytemme on Kansan Verellä maksettu! Olivatko sen ajan päättäjät ehtineet unohtaa, mikä merkitys on ennalta varustautumisella. Latinan kielessä on sanonta: "Jos haluat rauhaa – varustaudu sotaan!" Vapaus-sota eli vielä kansan muistissa. Sen ajan päättäjät – uskoivatko he "ikuisen" rauhaan? En voi kysyä – sankarihautat ovat hiljaa... Mutta talvisota yhdisti, minkä veljessota vei.

"Heti talvisodan päätyttyä ryhdyttiin hiljaisuudessa varautumaan tulevaan. Ja aloitettiin Salpalinjan suunnittelu. Sen

rakentaminen alkoi jo toukokuussa 1940. "Kivisotaan" saatiin enimmillään 35 000 miestä." Ei oltu enää "sinisilmäisiä" (niin kuin tänä päivänä?) Vai joko näin voimakas ilmaisu on sallittu? Se punnitaan, kun tämän päivän päättäjät tätä lukevat!

Lainataan vielä everstiluutnantti Mattilaa: "Linnoitustöissä oli Oravisalon lohko katsottu operatiivisesti tärkeäksi alueeksi. Salpalinja rakennettiin puolustuksemme viimeiseksi lukoksi. Sen tehtävänä oli viimeistään pysäyttää mahdollinen suurhyökkäys maahamme."

Miinat Salpalinjan korvike?

Mikä jaksaa vartioida vuodesta toiseen täydessä taisteluvalmiudessa – eikä koskaan väsy? Ei sitä haittaa helle, ei pure pakkaneen?

"Olisiko se miinoite? Tässä taas koetellaan päättäjiä – jotka ovat päätöksensä jo kai tehneet? Viimeisen sanansa sanoneet? Olisivatko miinat Salpalinjan esteiden vertaisia?"

Miina on "köyhän miehen ase!" Kun Puolustusvoimien budjettia "höylätään" niin, että se on kohta "läpinäkyvä" – niin miinat eivät olisi lisää maksaneet. Huiputekniikka maksaa. Aika näyttää, onko päätös oikea? Mitäpä siihen voivat sanoa, maan hiljaiset – ne, joilla on vain yksi ääni! Ja se ei paljon paina... Kun valtion rajoja koetellaan. Toivottavasti ei tarvitse.

Näin huokasi myös Rääkkylän kunnanhallituksen puheenjohtaja: "On viimeinen hetki tallentaa noiden sodan kauhut kokeneiden muistot. Muistojen vaaliminen on tärkeää, jottei näitä kauhuja koskaan enää nähdä." Siinä toivossa

on pakko elää. Ja uskoa huomiseen. Ja vielä ainakin yhden sukupolven kestävään rauhaan...

Muistot talteen

Seitsemän vuosikymmentä on kulunut siitä, kun Veikko Sallisen pihaan vedettiin tykkejä, tykkejä ja taas tykkejä. Ne seisovat metsän reunassa rivissä – ja odottivat. Hiljaa katsoi talon väki, kun suomalaiset sotilaat – tavalliset talonpojat niin kuin isommatkin insinöörit, pyykkejään talon saunassa pesivät. Eivät sinne enää talon omat asukkaat sekaan mahtuneet.

Maailman palo oli yltänyt aina pienen Rääkkylän syrjäkyliin, vieläkin syrjemmälle; korpien keskelle, Oravisaloon, Veikko Sallisen isän ja isoisän maille. Oli tullut, vetämään henkeä, ennen kuin se jatkoi matkaansa todelliseen tulilinjaan – jatkosodan kurimukseen, josta niin moni talonsa jättänyt – ei koskaan kotiinsa palannut.

Nyt Veikko Sallinen elää "iltaruskon aikaa" omassa pihapiirissään, muistojen keskellä.

Hän on kuin "kävelevä tietopankki" – toivoa sopii, että vielä tulee joku, joka tallentaa "sen ajan" muistot. Veikko voisi vaikka laulaa "Sotilaan Iltahuudon" sanoin: "Unhoittaa ei muisto koskaan saa!" Rääkkylä-Seura ei ole unohtanut. Salpalinjan patsas on paljastettu ja muistopuheet pidetty. Historia opettanee – toivottavasti myös tämän päivän päättäjiä – varautumaan myös pahimman varalle.

Niin, että uusi sukupolvi saa varttua ja yhä rakentaa tätä maata – kaikessa rauhassa.

Toivoo
"Vanha Jääkäri" – ja vaikenee...

Kuivalaisen kukkulalle muistomerkki

Kyrönmaalaisen omaisten seppeleen muistomerkillä laskivat Pirkko Nyysti, Erkki Rinta ja Anneli Laulajainen.

Sunnuntaina 10.7. pidettiin Välihaarassa muistomerkin paljastusjuhla.

Tasan 70 vuotta aikaisemmin oli 19 D. ryhmittynyt Kiteen alueelle jatkosodan alkaessa. Eversti Into Salmion komentaman JR37:n 2. pataljoona komentajanaan kapteeni Viljo Ratia (Marimekon Armi Ratian puoliso) oli sijoitettu Välihaaran maastoon ja sai tehtäväkseen vallata heti rajan takana olevan Kuivalaisen kukkulan eli Pätsinmäen. 12.7. suoritettu vähäkyröläisten 5. komppanian hyökkäys epäonnistui kuten 13.7. isokyröläisten 4. komppanian hyökkäyskin. Miestappiot olivat suuret.

Juhlan onnistumista oli edeltänyt kiteeläisten maanpuolustusjärjestöjen, kaupungin, seurakunnan, Kitee-seuran, yritysten ja yksityisten yhteistyö kyrönmaalaisen reserviläisjärjestöjen kanssa. Yritykset antoivat panoksensa ilmaiseksi, Kiteen Seudun Osuuspankki tuki mukavalla rahasummalla hanketta ja maanviljelijä Tapio Kaalimaa lahjoittamalla maa-alueen muistomerkillä sekä työllään kauhakuormurin kera.

Juhla-aamuna pidettiin kirkossa ennen rippikirkkoa pieni hartaustilaisuus, jossa pohjalaisyyntyinen rovasti Sakari Takala piti puheen. Tämän jälkeen oli lyhyt muistotilaisuus eteläpohjalaisten sankarivainajien väliaikaisen hautausmaaston muistomerkillä. Opetusneuvos Heikki Pirinen esitteli muistomerkin. Hautoihin laskettiin 511 eteläpohjalaista, jotka siirrettiin talvella vuonna 1942 kotiseudun

sankarihautoihin.

Vieraita idästä ja lännestä

Juhlan avauksen suoritti kapteeni evp. Matti Nikula, Joensuun Puhallinorkesterin seitsikko esitti musiikkimajuri evp. Raimo Maarasen johdolla ”Sotilaspojan”. Kiteen seurakunnan tervehdyksen toi rovasti Sakari Takala. Muistomerkin paljastuspuheessa maanviljelysneuvos Risto Knaapi totesi muun muassa, että kyrönmaalaiset sotilaat ovat tulleet tunnetuksi ”Tehdään, mitä on käsketty”-lauseesta...

Näin kyrönmaalaiset tekivät ja puutteellisten tiedustelutietojen tai niiden pimittämisen vuoksi 12.7.41. tehty hyökkäys kyrönmaalaisen komppanioiden voimin oli toivoton konekivääreihin ja heittimiin varustettuja vahvasti linnoitettuja betonivarusteisia bunkkereita vastaan. Kaatuneita oli 16 ja haavoittu-

neita 30. Myös 13.7. uusittu hyökkäys oli katastrofi samasta syystä. 33 kaatui ja 85 haavoittui. Kolmatta hyökkäystä ei enää tehty. Tappiot olivat yhteensä 49 kaatunutta ja 115 haavoittunutta. (Lähde: rajajililuutnantti evp. Kalervo Rinteen esitelmä).

Koskettava juhla

Muistomerkin paljastuksen suoritti liikuntaneuvos Paavo Rinta, jonka jälkeen kaatuneitten omaisten seppeleen laskivat Narvan marssin soidessa Pirkko Nyysti, Erkki Rinta ja Anneli Laulajainen.

Matti Potka lausui V.A. Koskenniemien Sotilaspojan ja Arturi Leinosen Hiljaisuuden tien.

Laihian kunnanhallituksen puheenjohtaja Tapio Nyysti luovutti muistomerkin ja sen vastaanottivat Kiteen kaupungin edustajat vs. kaupunginjohtaja Eeva-Liisa Auvinen, kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Maija Kaalimaa sekä kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Kari Sutinen. Lisäksi kaupungin edustajat vastaanottivat Isokyrön, Vähäkyrön ja Laihian kuntaviirit muistoksi juhlasta.

Pohjois-Karjalan Rajavartioston puheenvuoron piti apulaiskomentaja, everstiluutnantti Mikko Karkia. Maamme -laulun jälkeen loppusanat lausui kapteeni evp. Erkki Hölsö kiittäen kiteeläisiä erinomaisista järjestelyistä. Hän kutsui kaupungin edustajat, muistomerkkitoimikunnan jäsenet ja

tukijat ”puukotettaviksi”, heille ojennettiin jokaiselle upeat pohjalaiset puukot kiitokseksi.

Kumurin taistelu

Tämän upean ja koskettavan juhlan jälkeen kyrönmaalaiset valmistautuivat kotimatalle, ja muu yleisö suuntaasi Riihivalkeaan Kumurin taistelun muistotilaisuuteen aluksi lohisopalle ja kahville.

Juhlaesitelmän piti everstiluutnantti evp. Kari Jylhä aiheenaan Kumurin raskaat taistelut.

Laulupuolesta vastasi upeääninen Hannu Lehtonen säestäjänä harmonikkamestari Timo Hacklin ja viulutaiteilija Liisa Karhu. Yleisöä oli hieman alle sata ja paikalla oli myös ryhmä kyrönmaalaisia.

Näitä tapahtumia edelsi lauantaina 9.7. ainutlaatuinen tilaisuus pienelle valikoidulle joukolla käydä Kuivalaisen kukkulalla betonibunkkereilla. Valitut olivat muistomerkkitoimikunnan jäseniä ja tukijoita, sekä kyrönmaalaisen ja Kiteen kaupungin edustajia.

Paikalla olleiden mukaan tuota tukikohtaa oli mahdoton vallata ilman raskasta tykistöä, jota ei silloin paikalla ollut ja suomalaisten tykkikalusto oli liian pienikaliiberista murtamaan bunkkereita.

Teksti ja kuva:
Reijo Kohonen

Muistomerkki pystyyn talkoilla

Runsaasti suunnittelua, yhteistyötä ja hikipisaroita käytettiin, ennen kuin muistomerkki oli paljastusvaiheessa lähenevää juhlaa varten.

Kiteen kaupunki, Rajavartiosto, Kiteen Rajakilta, Kitee-seura, Lemminkäisen betoniasema, Kuljetus Immonen, Kiteen Sora, kaivinkonepalvelu Mika Ikäheimonen, mv Tapio Kaalimaa perheineen, Kiteen Seudun Osuuspankki ja Kiteen reserviläiskerhot tukivat työllään ja taloudellisella avustuksellaan hanketta. Ilman tätä saumatonta yhteishenkeä ja –työtä hanke tuskin olisi toteutunut: siitä kiitos kaikille!

Reserviläiset tekivät paikan päällä runsaasti lapiotyötä ja alueen raivausta. Juhlapäivänä he opastivat ja ohjasivat liikennettä.

Kuivalaisen kukkulan bunkkerin edessä yhteiskuva. Kuva: Olavi Lautamäki

YRITYKSET ESITTELYSSÄ!

Joensuun Meskari Oy:n omistaja Kari Kuisma myymälässään. Kupilka – tuotteet kuuluvat nykyisin monen reserviläisen retkivarustukseen.

Eräruoka-astioita Ylämyllyltä

Joensuun Meskari Oy on perustettu vuonna 1994, yritys on valmistanut Kupilka-tuotteita Ylämyllyn Mattisenlahdessa vuodesta 2001, yrittäjänä toimii Kari Kuisma.

KUPILKA-nimi juontaa juurensa vanhaan Karjalaan jossa kupin hellityksenä käyttivät ”vanhat ihmiset” sanaa KUPILKA kun siemäilivät makoisia kuumia juomiaan ja lämmittelivät käsiään kupin ympärillä. KUPILKA 21 muistuttaa myös piirteiltään Karjalaista kauhaa. Trendituotteen muodot on luonut tunnettu teollinen muotoilija Heikki Koivurova.

Kupilka-tuoteperhe koostuu eri kokoisista juoma- ja ruoka-astioista sekä ruokailuvälineistä. Astiat ja aterimet valmistetaan ekologisesta luonnonkuitukomposiitista, jonka materiaaleina ovat mäntykuitu sekä elintarvikemuovi. Tuotteet ovat lämmönkestoltaan ja eristävyydeltään hyviä, niiden käyttölämpötila on -30 °C - +100 °C, ne ovat myös painoltaan kevyitä ja käytössä kestäviä. Kupilka-tuotteissa käytettävä

raaka-aineseos antaa tuotteille lujuuden, sekä kosteuden keston ja hygieenisyyden. Käytön jälkeen tuotteet voidaan pestä astianpesukoneessa ja tuotteen elinkaaren lopuksi hävittää puhtaasti polttamalla tai kierrättää uudeksi tuotteeksi. Tuotteilla on myös VTT:n hyväksyntä elintarvikkeiden kanssa käytettävyydestä.

Vientituote

Kupilka-tuotteet ovat tarkoitettu niin retki-, kuin ammattikäyttöön. Tällä hetkellä käyttäjiä löytyy niin yksittäisistä retkeilijöistä kuin matkailualan yrityksistä, yhteistyötä tehdään myös puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa. Kupilka-tuotteet kuuluvat nykyisin myös monen reserviläisen retkivarustukseen.

Nykyisin Kupilka-tuotteilla on kasvavaa kysyntää myös ulkomailla, tällä hetkellä tuotteita on jälleenmyyjiä jo neljässätoista maassa, eniten Hollannissa. Tuotteet valittiin Frankfurtin Ambiente-messuilla

vuoden trendituotteiksi. Ambiente-messuja pidetään merkittävänä ammattilaisostajille suunnattuna kullattajatuotteiden erikoismessuna. Messuilla kävi yli 144 000 ihmistä 150 maasta.

Tällä hetkellä Kupilka-tuotteita tehdään vuodessa noin 30 000 – 40 000 kappaletta, nykyisillä tuotantomenetelmillä pystytään myös vastaamaan kysynnän kasvaviin haasteisiin.

Tuotteisiin on myös mahdollista saada yhdistyksen tai yrityksen logo, joka tehdään nykyaikaisella laser-merkinnällä.

Jos Pohjois-Karjalan reserviläisyhdistyksissä on kiinnostusta hankkia jäsentensä käyttöön tai lahjatutuotteiksi Kupilka-tuotteita, ottakaa yhteyttä Kontiolahden Reserviläiset Ry:n sihteeriin Hannu Parviaiseen puh. 050 4363205 tai h.parviainen@luukku.com.

Teksti ja kuva:
Hannu Parviainen

Viron uudelleenitsenäistymisestä 20 vuotta

Elokuussa 1991 elettiin jännityksentäyteisiä päiviä silloisessa Neuvosto-Eestissä Suomenlahden etelärannalla. Neuvostoliitto natisi liittoksissaan ja Janajevin junta otti vallan Moskovassa. Virolaiset olivat jo pitkään pyristelleet irti äiti-Venäjän syleilystä ja hetki oli koittanut. Suomi oli vaikeassa ulkopoliittisessa tilanteessa – tunnustaako uusi itsenäistynyt Viro vai seuratako, kuinka Neuvostoliitto selviää vallankaappauksesta. Juopunut Janajevin junta joutui nopeasti luopumaan vallasta ja Jeltsin julisti tankin päältä uuden Venäjän syntyneen. Suomi selvisi kuivin jaloin tilanteesta toteamalla, että Viroa ei tarvitse uudelleen tunnustaa, kun se on jo kertaalleen tehty. Toki virolaiset olisivat arvostaneet uudelleenitsenäistymisen tunnustamista, mutta ymmärsivät Suomen vaikean tilanteen.

Näissä historiallisissa tunnelmissa suomalainen taistelija, RUL:n liittovaltuuston puheenjohtaja majuri Matti Ankelo ja RUL:n kansainvälisen toimikunnan jäsen kapteeni Arto Juntunen suuntasivat veljesliitolta EROKilta saadun

Viron uudelleenitsenäistymisen 20-vuotisjuhlassa laskettiin seppeleet Pyhän Yrjön patsaalle Torin kirkon pihalla Lounais-Virossa. Sotilaspappien sylissä nuorempaa virolaista polvea.

kutsun mukaisesti Viroon Pärnuun 19.8. – 20.8.2011.

Perjantai-iltapäivällä ohjelmassa oli virolaiseen tyyliin trap-ammuntaa hauli-

kolla ja kevennyksenä pistooliammuntaa liikkuvaan maaliin 25 metrin matkalta. Laji oli Viron aseveljien slangissa ”sika-juoksua”. Maalitaluna ei tosin ollut

sika vaan se tutumpi kuvio...

Iltajuhla vietettiin upeissa tunnelmissa EROKin vieraina ja moneen kertaan mainittiin sanat ”Suomi”, ”Talvisota”, ”Soomi-pojat”... Taisipa loppuillasta repertuaarissa olla muitakin tuttuja yhteisiä sanoja.

Juhlapäivänä mentiin noin 20 kilometrin päässä olevaan Torin kirkkoon, jossa sotilaspappien ja Viron kenttäpiispan pitämän Jumalanpalveluksen jälkeen laskettiin seppeleet Pyhän Yrjön patsaalle.

Tämän jälkeen vaihdettiin vielä kuulumisia ja pieniä muistolahjoja kahvitilaisuudessa kirkon kuorissa. Virolaisia kiinnosti kovasti mahdollinen Suomen NATO-jäsenyys uuden hallituksemme puolustuspoliittisena linjauksena. Hyvin tuntui virolaisilla olevan tiedossa voimakkaat Puolustusvoimiin kohdistuvat säästötoimenpite-esitykset. Annoimme kohteliaita lausuntoja aiheesta – poliitikot päättävät ja sotilaat ja reserviläiset toteuttavat valtiovallan päätökset.

Teksti ja kuva:
Arto Juntunen

14.Divisioonan perinneyhdistyksen Nuoriso- ja Perinnepäivät Lieksassa 2.-4.9.2011

Teemat: Terveet elämäntavat, vastuu kaverista

Sotiemme veteraanien keski-ikä on korkea, mutta silti he jaksavat vielä osallistua perinnepäiville. Seuraavan kerran kokoonnutaan 2012 Kuhmossa.

Nuorisopäivä alkoi lipunnostolla klo 9.00.

Lauantaina 3.9. suoritettiin opastettu retki partisaanien uhrien tapahtumapaikoille Kontiovaarassa. Samalla tutustuttiin Raappanan majan entiseen paikkaan Suomujärven rannalla. Sotahistorioitsija Tauno Oksanen selosti partisaanien uhrien muistomerkillä tapahtumien kulkua 30.7.1944, jolloin iskussa sai neljä ihmistä surmansa.

Raskas kranaatinheitin kiinnosti poikia.

Hornetin ylilennon ja juhlanäyttelyn avauksen aikaan Lieksan tori täyttyi kiinnostuneista juhluvieraista.

Asaiden ja ajoneuvojen esittelijöillä oli runsaasti asiakkaita.

Kuvat ja tekstit: Raine Turunen.

Eturivissä olivat muun muassa Puolustusvoimien tervehdyksen esittänyt P-K:n Prikaatin komentaja eversti Jari Kytölä (vas.), 14.D:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja prikaatikenraali Sakari Honkamaa, maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Raimo Jyväsjärvi ja Lieksan alaosaston puheenjohtaja Juhani Rynnänen.

Narvan marssin soidessa lähetettiin seppelipartiot Jotos-muistomerkillä sekä Raappanapuistoon.

Nijmegenin marssi – Kunnian marssi

Neljän päivän marssi, De Vierdaagse, maailman kovin marssitapahtuma, kerää joka vuosi kymmeniä tuhansia kävelijöitä eri puolilta maailmaa Nijmegeniin Hollantiin. Nijmegenin marssia on lähes mahdoton kuvailla sitä kokemattomalle kuuntelijalle, niin lumoava ja vaikuttava se on.

Nijmegenin lumo on marssitapahtuman ainutlaatuisessa hengessä. Jo varhain aamuhämärässä ovat paikalliset asukkaat kantaneet katujen varsille ulos tuolinsa ja nauttivat toppatakeissaan aamukahvia marssijoita kannustaen. Päivän edetessä kadun varret täyttyvät kannustavista ihmisistä, poppikoneet pauhaavat, soitokunnat soittavat, pikkulapset tarjoilevat virkistävää naposteltavaa ja kaupunkien pormestarit ottavat kävelijöitä vastaan. Tuon tuosta kaikuu marssijoille ”Sukses!”. Ihmispaljous ja festivaalilummu auttavat jaksamaan.

95. Vierdaagse marssittiin 19.-22. heinäkuuta. Suomi lähetti marssille tänä vuonna vain yhden joukkueen. Tämä joukkue oli koottu eri puolilta Suomea. Pohjois-Karjala oli erittäin hyvin edustettuna, sillä täältä lähti kuusi marssijaa. Harri Norismaa ja Pertti Saarelainen JoeRU:sta, Juha Rytönen KonRU:sta sekä Petteri Harjuvaara ja Kalle Tuominen Pohjois-Karjalan Prikaatista. Mukana oli myös porilaistunut Viekin Reserviläisten Pekka Eskelinen. Huoltajaksi Suomen joukkueelle oli valittu mukaan Liisa Itäniiva ja Anukka Harjuvaara Pohjois-Karjalasta.

Legendaarinen Camp Heumensoord

Pohjois-Karjalan osasto matkusti lauantaina yötä myöten Helsinkiin. Suomen joukkue koontui sunnuntaiaamuna Helsinki-Vantaalla ensimmäiseen yhteiseen joukkuepalaveriin ja

Ohi on!

varusteiden jaolle. Sunnuntain aikana lennettiin Hollantiin, matkustettiin junalla Nijmegeniin ja iltapäivällä saavuimme lopulta legendaariseen Camp Heumensoordin. Tähän joka vuosi marssitapahtumaa varten rakennettavaan sotilasleiriin majoittui yli 6 000 sotilasta eri puolilta maapalloa.

Sunnuntai-iltana järjestettiin paikallisella jalkapallostadionilla tapahtuman speaktaakkelimainen avajaistapahtuma. Harri, Juha, Kalle ja Petteri valittiin mukaan Suomen joukkueen osastoon stadionille. Olikin sykähdyttävää kuunnella ja katsella maailmanluokan esiintyjä stadionin kentällä seisten rittin muiden maiden sotilaiden kanssa. Loppuhuipentuma oli,

kun esitykseen kuului sinfoniaorkesterin esittämä Finlandia.

Marssipäivistä jäljet vain jää

Herätyksenä Camp Heumensoordissa kajahti varhaisimman lähtöajan mukaan aamuyöllä soitettu Wake-Up call, joka kutsui marssijat päivän reitille. Marssipäivät täyttyivät marssimisesta, huollosta ja valmistautumisesta seuraavan päivän marssille. Päivien edetessä hiertymät, kolotukset ja kasvojen uurteet lisääntyivät. Tavoitteena kiilsikin silmissä selvitä marssin päätteeksi messiin pieneen performanssiin.

Marssi kuljetti meidät ne-

liapilan muodossa Nijmegenin ympäristössä. Marssin päivät on nimetty suurimman kaupungin mukaan, jonka läpi marssireitti kulkee. Ensimmäinen päivä on Elstin, toinen Wijchenin, kolmas Groesbeekin ja neljäs Cuijkin. Marssireitit ovat muuten tasamaalla, mutta kolmas päivä tarjosi kolmen ja puolen tunnin verran kukkuloita. Marssin viimeinen osuus on nimeltään Via Gladiola, millä katselijat jakavat marssijoille gladioluksia eli miekkaliljoja, jotka tunnettiin antiikin Rooman aikana voiton ja voiman tunnukseksi. Ja kun takana oli yli 160 marssittua kilometriä, niin jokainen marssija oli onnittelunsa ansainnut.

Harri Norismaa

Vierdaagse opettaa ja koukuttaa

Sain olla nyt kolmannen kerran mukana marssimassa Vierdaagse Hollannissa. Ensimmäisellä kerralla ei vielä tiennyt, mitä edessä oli. Marssipäivien kivut, säröt ja kolotukset olivat kuitenkin voimakkaana muistissa toiselle ja kolmannelle marssille lähdeäessä. Se, miten vaikeiden kanssa tulee toimeen, riippuu paljon juuri itsestään. Oma keho ja sen toiminta on tullut jo tutuksi useissa eri koitoksissa. Marssijan on muistettava, että vaikka etenemme osastona jolla on yhteinen huolto, viimekädessä jokainen vastaa omasta kunnostaan. Nestettä ja ravintoa pitää nauttia riittävästi ja kropasta täytyy huolehtia koko ajan. Valtavat kivut tulevat väistämättä jalkapohjiin jossakin vaiheessa. Kipu on kuitenkin vain tunne, ja tunteitahan ihminen pystyy hallitsemaan - niin myös kipua. Eihän siinä ole mitään järkeä, että aikuinen mies käyttää viikon kesälomastaan marssien kymmenen kilon painot repussa pitkin Hollannin maanteitä. Joitakin Lapin hulluuteen liittyviä yhtymäkohtia tästä kuitenkin löytyy. Aina matkalle lähdeäessä on myös ollut tärkeää, että on voinut luotta muiden joukkueen jäsenten haluun, tahtoon ja taitoon toimia joukkueena ja yksilönä yhteisten sopimusten mukaisesti. Pohjois-Karjalan osastolta tätä yhteishenkeä on löytynyt jokaisen marssin jokaisena päivänä jokaisella askeleella.

Teksti: Juha Rytönen
Kuva: Petteri Harjuvaara

Konkarit mestaruusjhdissa Oulussa

Reserviläisliiton ampumamestaruuskilpailuissa Oulun Hiukkavaarassa (20-21.8.) pohjois-karjalaiset olivat jälleen menestyksellä mukana. Mestaruuksia - jopa tupla- sekä triplamestaruuksia - nappasivat etenkin alueemme konkarit. Kilpailuissa tehtiin peräti seitsemän ennätystulosta, joista yhden nappasi ylik Martti Lehtiö; 50m pienoiskivääri 3x20 ls sarjassa H70 tuloksella 541.

Toisen mestaruuden Martti nappasi 150m kenttäammunnasta 10+10ls H70. Triplamestaruuden pökkasi korp Jyrki Varis (25m pienoispistooli 30+30 ls H70, 25m pistooli pika-ammunta 3x20 ls H70 ja 25m isopistooli 30+30 ls H70). Yhden mestaruuden nappasi ltn Kalle Leskinen 50m pienoiskivääri 3x20 ls sarjassa

H60.

Naisten sarjoissa Laura Määttänen pääsi kahdessa lajissa mitalipaikoilla; sijoitus toinen 50m pienoiskivääri 3x20 ls sekä kolmas 50m pienoiskivääri 60 ls makuu.

Muita mitalisijoille sijoittuneita alueemme kilpailijoita edellä mainittujen lisäksi olivat: kers Jukka Martikainen, kers Seppo Asikainen yksilölajeissa sekä joukkuekilpailuissa ylik Veikko Tuokko.

Joukkuekilpailussa alueemme pääsi mitalisijoille kolmessa lajissa.

Tarkemmat tulokset löytyvät liiton sivulta www.resul.fi.

Teksti ja kuva:
Ari Hevonkoski

Mestari Martti Lehtiön tyylinäyte.

Onttola 2012 kutsuu

Reserviläisliiton ampumamestaruuskilpailut järjestetään Kontiolahden Onttolassa 18-19.8.2012. Kilpailun järjestelyt ovat hyvässä vauhdissa.

Järjestelyjen onnistumiseksi suoritimme katselmuksen tämän vuoden kilpailussa Hiukkavaarassa. Timo Mononen ja allekirjoittanut kirjassimme huomioita kolmen päivän ajan. Havaintojen ohella keskustelimme kilpailijoiden lisäksi puolustusvoimien, järjestäjien sekä reserviläisliiton edustajien kanssa. Yhteenvetoa käsitellään kuluvan syksyn aikana järjestelykokouksissa.

Saamamme tiedon mukaan Onttolaan tulisi yli kaksisataa kilpailijaa, Hiukkavaarassa kilpailijoita oli noin 170. Yhteinen tavoite on järjestää turvalliset ja positiivisesti mieleenpainuvat kilpailut pohjoiskarjalaisella vieraanvaisuudella täydennettynä.

Ari Hevonkoski

Laura Määttäselle kaksi SM-hopeaa

Kontiolahden Reserviläisten Laura Määttänen ampui vapaakiväärillä kaksi hopeaa Ampumaurheiluliiton 300 metrin SM-kisoissa Hollolassa 17. syyskuuta.

Ensimmäistä kertaa 300 metrin kiväärillä kilpaa ampunut, Kontiolahden Urheilijoita edustava Määttänen tähtäsi 60 laukauksen makuukilpailussa tuloksen 567 ja 3x20 laukauksen asentokilpailussa 535.

Määttästä valmentava Kontiolahden Reserviläisten ja Kontiolahden Urheilijoiden Kalle Leskinen oli yleisessä sarjassa makuulta 11. tuloksella 588 ja vakio-kiväärin 3x20 laukauksen asentokisassa 7. tuloksella 558. Vapaakiväärin 3x40 laukauksen täysottelussa Leskinen oli 7. tuloksella 1144.

Talvisodan Taipaleessa ja Äyräpään harjulla

Kiteen reserviläisjärjestöt täydensivät sotahistoriatietojaan vierailemalla Taipaleessa ja mm. Vuoksen varrella Äyräpään harjulla Karjalan kannaksella alkukesästä. Oppaana matkalla toimi Tohmajärveltä Tapani Timoskainen. Ensimmäinen tutustumiskohteemme rajan takana oli silloisen Viipurin Rykmentin kasarmi-alue Huuhanmäessä lähellä Lahdenpohjaa. 1931 aloitettuja varuskunnan kaikkia rakennusvaiheita ei ehditty saattaa loppuun ennen sotia. Kasarmi-alueeksi valittiin korkea metsäinen harju Paikjärven rannalla. Maisemia verrattiin jopa Punkaharjuun ja Kuusamoon. Syyskuussa 1933 Haminaasta uuteen varuskuntaan siirtyneet ensimmäiset joukot saivat käyttöönsä Suomen uudenaikaisimmat kasarmit. Karjalasta kotoisin ollut miehistö pääsi näin myös lähemäksi kotiseutujaan. Kävimme tutustumassa rakennuksiin pikaisesti portilta käsin. Päävartio- rakennusta on kunnostettu hiljattain, esikunta ja nähdyt miehistökasarmit olivat heikommassa kunnossa. Täällä oli myös kasarmi-alue Neuvostoliiton vuosina. Lahdenpohjassa meillä oli enemmän aikaa käytettävänä ja täällä ruokailltiin ja käytiin katsastamassa kirkonraunioita ja satama-alue. Lahdenpohjaa käyttivät jatkosodan aikana tukikohtanaan Italialaiset torpedoveneet ja Saksalaiset taistelulautat, osastojen merkitys sotatoimille jäi vähäiseksi, kertoi oppaamme. Elisenvaaran asemalla jalkauduimme seuraavaksi ja opas kertoi matkalla asemanseudun 20.6.1944 tapahtuneista pommituksista. Asemalla tai välittömässä läheisyydessä oli tuona kesäkuun päivänä pommitusten aikaan seitsemän evakko- ja sotilaszunaa odotamassa liikkeelle lähtöään. Aamulla oli annettu yksi ilmahälytys ja "vaara-ohi"-merkki.

Ilmahälytystä ei saatu Elisenvaaraan ennen ensimmäistä pommitusaaltoa päivällä klo 12.32. Toinen aalto pommikoneita tuli klo 12.38 ja kolmas aalto 12.44. Kolmannen aallon mukana olleet saattohävittäjät jahtasivat vielä konekivääreillä ja mahdollisesti 20 mm. tykeillä pakenevia naisia ja lapsia. Hävittäjät eivät ehtineet torjumaan näitä Elisenvaaran pommituksia ja omaa kiinteää ilmatorjuntaa ei tuolla hetkellä paikalla ollut, hävittäjillä oli kiireitä rintamalinjoilla. Uhrluku jäi epäselväksi, nimeltä

Ryhmäkuva Keljan muistomerkillä. Kuva: Marinella Hänninen.

tiedetään yli 150 menehtynyttä, eri tavoin haavoittuneita arvioitiin olleen n. 400 henkeä. Vainajat haudattiin Kurkijoan, Savonlinnan ja Säamingin hautausmaihin pikaisesti ja tapahtuma uhreineen sensuroitiin ja vaiettiin sodankäynnin tukemiseksi. Suurhyökkäyksen alun ja heinäkuun 2. päivän välillä meni Elisenvaaran läpi 256 sotilaszunaa Kannakselle, eli 10 - 15 sotilaszunaa päivässä, sen minkä rata veti. Samaan aikaan evakkokuljetukset päivittäin suuntaan olivat kiivaimmillaan, evakkoja, karjaa ja tavaraa oli liikkeellä.

Kurkijoella kävimme kirkon raunioilla kuvaamassa maisemia ja ostoksilla. Matka jatkui Käkisalmeen (nyk. Priozersk) päin Hiitolan läpi. Käkisalmeen päästiin iltapäivän lopulla, aika riitti vielä linnoituksen kiertämiseen ulkopuolelta ja Vuoksen uoman lähellä olleiden JSU-152 ja JS-3 - tankkien lähempään tarkasteluun. Suurin osa linnoituksen päällepäin näkyvistä rakenteista ovat valmistuneet 1500- luvun lopulla. Linnoituksen lähellä, linnakkeeksi vallitulla mäellä sijaitsi 1921 - 1939 Savon Jääkärirykmentin rakennuksia. Kaupungissa oli myös Rannikkotykistörykmentti 3:n osia, ajoittain ilmavoimien osia sekä Käkisalmen Sotilaspiirin esikunta. 1930- luvun lopulla tämä joukko, noin 2200 henkilöä oli merkittävä osa vajaan 5000 asukkaan kaupungissa. Talvisodassa kaupunkia pommitettiin 9 kertaa, jatkosodan hyökkäysvaiheessa kaupunki saatiin takaisin n. 90 % poltet-

tuna, vihollisen tuhopolttojoukue oli kunnostautunut.

Talvisodan Taipaleessa

Aamulla varhain oli lähtö Taipaleenjoelle. Matkalla oppaamme kertoi mm. talvisodan aikaisesta sotamateriaalitalanteestamme: mm. tykistön ammuksia 21 päivän tarve, bensiiniä 2 kk. tarve jne.

Myös armeijoiden kokoero oli huomattava. Saavuttiin Sakolaan (nyk. Gromovo), Keljan kylään jossa tien kunto alkoi heiketä ja auto oli jätettävä, jatkettiin jalan. Menomarsilla tutustuttiin Taipaleen taistelujen muistomerkkiin, sekä panssariestekiiviin ja betonisiin panssariesteisiin, olivat edelleen paikoillaan. Terenttilän kylään on rakennettu lentokenttä Koukuniemen suuntaan ja huvila-asutusta alkaa olla joen varressa kilometreittäin. Kävelimme mutkaan josta jo näkee Laatokalle ja harppasimme vasemmalle puolelle etsimään ns. niittykasemattia. Kasematin jäänteet löytyivät etsinnän jälkeen lepikon keskeltä.

Matkallamme oli Liperistä Johanna Rinnekari. Laihialla syntyneen Rinnekarin isoisät Isokyröläinen Juho Rinnekari että Laihialainen Matti Peltoniemi kuuluivat Matti Laurilan komentamaan JR 23:n talvisodassa. Sodassa sattui ja tapahtui: kasematin lähellä olleen miehistökorsun kohdalle tuli kranaatteja ja katto romahti. Juho jäi ehjäksi ja sai pelastettua kuusi lehmijokelaista sotilasta. Lehmijokelaiset kävivät kiittämässä pelasta-

jaansa sodan jälkeen. Juho ja Matti osallistuivat jatkosotaan 19 D. riveissä.

Paluumarsilla käväisimme vielä metsänpuolella kuvailemassa räjäytettyjä bunkkereita ja oletettavia panssariestekai-vantoja. Taipaleen kenttähautausmaalla myös kävimme. Jalkamarssi taukoineen kesti noin viisi tuntia edestakaisin ja matkaa oli noin 16 km. helteisessä säässä.

Joulupäivän aamuna vihollinen ylitti Suvannon järven pimeässä ja lumisateessa ja sai Keljassa sillanpääaseman. Vihollinen pyrki lisäämään joukkojaan Suvannon ylitse kaksi kertaa samana päivänä, nämä pääosin torjuttiin. Omat joukot aloittivat vihollisen lyömisen seuraavana päivänä ja 27.12.1939 monien taistelujen ja vihollisen sillanpään vahvistusyritysten jälkeen tämä Taipaleen lohkon syntynyt sivustauhka oli poistunut.

Automme takajousitus petti Taipaleesta paluun alkajaisiksi ja autoimme "invalidiamme" pahimpien monttujen yli tasoitamalla tietä parruilla. Käkisalmenlinnan sisäpuoli olisi paluumatkalla kiinnostanut, mutta aika ei riittänyt. Palattiin hotellille.

Äyräpää

Aamulla paluumatka vei meidät uudella autolla Kiviniemeen (nyk. Losevo). Sakkolasassa, lähellä Kiviniemeä sijaitsi myös varuskunta 1922 - 1940 Valkjärven rannalla, alueella emme käyneet vaan tyydyttiin kahvikupposeen ja Vuoksen-

kosken kuohujen seuraamiseen. Täällä ylitimme Vuoksen ja matkamme vei kohti Äyräpäästä. Matkalla ylitimme Salmenkaidan linjan (Äyräpäänjärvi - Vuoksi). Talvisodassa linjaa puolustettiin ennen Äyräpäästä ja Vuoksen vesistön kapeimpia paikkoja. Auton ikkunasta näkyi juoksuhautoja, panssariesteitä - ja kaivantoja. Betonipesäkkeet ovat lähteiden mukaan räjäytetty. Äyräpään kirkko jauhautui talvi- ja jatkosodan tykkituloissa, nyt on jäljellä ehjää ainoastaan muistolaatta. Täällä missä Vuoksi on Kylä-Paakkolan ja Äyräpään välillä kapeimmillaan, pyrki vihollinen yli sekä talvi- että jatkosodassa. Jatkosodassa vetäytyttyä Kannakselta, Vuosalmella vihollinen sai haltuunsa laajemman sillanpään Vuoksen pohjois- puolella, Suomalaisten vastatoimilla aiheutettiin viholliselle sietämättömiä tappioita ja hyökkäys pysähtyi.

Viipurissa suoritettujen ostosten ja ruokailujen jälkeen palailtiin kotiin päin Portinhokan ja Ihantalän kautta, Portinhokassa otettujen viimeisten ryhmäkuvien aikaan Talissa päin jo ukkosti ja sade vei helteet mennessään.

Lähteet:

Matti Turunen, Jukka Partanen: Viipurin Rykmentti - Karjalan puolustaja 1626 - 1940. Hämeenlinna 2000.
Erkki Rahkola, Carl - Fredrik Geust: Väitetty Elisenvaaran pommitus. Jyväskylä 2008.
Simo Kärävä, Olli Tenkanen: Käkisalmenmemme. Saarijärvi 2001.
Sotatieteen Laitoksen Sotahistorian toimisto: Talvisodan historia 2. Porvoo 1984.

Osasto kantaa parruja tasaisella osuudella. Kuva: Johanna Rinnekari.

Alpo Mustonen, Martti Karhu ja Eero Mustonen Taipaleen sankarihautausmaahan muistomerkillä. 126 tunteimatonta vainajaa. Kuva: Marinella Hänninen.

Kurkijoen kirkon pohjalla Tapani Timoskainen ja Martti Väistö. Kuva: Martti Väistö.

Lähelläsi autoilun koko maailma.

www.hartikainen.com

AUTOTALO
HARTIKAINEN Ford EH-Auto

Pitopalvelustamme maittavat tarjottavat kodin juhliin tai tule viettämään juhla viihtyisiin tiloihimme Pielisjoen rannalle.

Hyvinvointikeskus Tuuletär
Tuuuliharjuntie 4-6, 81280 Uimaharju
(013) 771 108, klo 7.00-14.00

Palvelemme: ma-pe 7-21, la 7-21, su 12-21

Harjunraitti 17, 81820 Uimaharju
p. 010 666 6630
marko.tolvanen@k-market.com

Kukka- ja hautauspalvelu

Piilea Ky

Piia Hirvonen
floristi

Autoasemankaari 5, 81280 Uimaharju
Puh./fax 013-774 003, piilea@telemail.fi

Avoinna:

Ma-Pe 10.00-17.00

La 9.00-14.00

KATSASTUS KOVALAINEN OY

alk.

Myös lauantaisin klo 9-14

29€

Katsastus Kovalainen
Telitie 1, 80100 Joensuu
Puhelin (013) 223 800

AVOINNA: ma-pe 8-18, la 9-14

Mobil Express

**Öljynvaihto
aikaa
varaamatta.**
Myös määräaikais-
huollot.

ÖLJYPISTE

Kuurnankatu 15-17
Vaihde: 0400 25 88 25
ma-pe 7.30-17

HELPOMPI JA NOPEAMPI www.oljypiste.fi

Vaikka kilpailussa oltiin vähän kipsissä, niin sihti oli kohdallaan. Kuva: Ari Hevonkoski.

Reserviläisten rynnäkkökivääri- ammuntakisassa osallistujaennätys

Pohjois-Karjalan Aluetoimisto järjesti Itä-Suomen Sotilasläänin komentajan kenraalimajuri Jukka Pennasen perustaman ammutakilpailun reserviläisille Kontiorannassa sunnuntaina 28.8.2011. Kilpailu käsitti sekä henkilökohtaisen että joukkuekilpailun, joka ammuttiin viisihenkisillä joukkueilla. Tapahtuman järjestelyvastuu on kunkin maakunnan omalla aluetoimistolla ja kilpailu ammutaan kaikissa viidessä Itä-Suomen sotilasläänin alueen maakunnassa vuosittain aina elo-syyskuun vaihteessa.

Kilpailu ammuttiin nyt neljännen kerran. Tapahtumaan Kontiorannassa osallistui yhteensä 117 reserviläistä, joka oli uusi osanottajaennätys. Kilpailun johti aluetoimiston päällikkö evl Jouni Mattila. Ammunnan johtajina, taulutuomareina, tulospalvelussa ja muissa toimitsijatehtävissä toimivat reserviläiset, muutamalla varusmiehellä vahvennettuna. Johtajasuorituksia valvoivat henkilökuntaan kuuluvat sotilaat. Päivän oheistapahtumana oli mahdollisuus tutustua Ilmo Kurvisen yrityksen eli Eko Aimsin tuotteisiin. Majuri evp Jaakko Karjomaa esitteli erilaisia pistooleita, rynnäkkökivääreitä ja ampu-mahiihtoaseita oheislaitteineen viereisellä pistooliradalla.

Rynnäkkökivääriammunta alkoi kohdistusammunnalla (3+3+4 ls). Sen jälkeen ammuttiin kaksi erillistä 10 ls:n kilpasarjaa. Ensimmäinen kilpasarja ammuttiin kääntyviin tauluihin; taulut olivat piilossa 10 sekuntia ja näkyvissä viisi (5) sekuntia. Tuon viiden sekunnin aikana ammuttiin aina yksi laukaus. Toinen sarja oli ns. pikakilpailu, jossa 30 sekunnin aikana ammuttiin kaikki kymmenen (10) laukausta. Sarjojen pisteet laskettiin yhteen lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Kovatasoinen kisa

Kilpailussa palkittiin kuusi parasta ampujaa ja kolme

"Kilpailu ammuttiin nyt neljännen kerran. Tapahtumaan Kontiorannassa osallistui yhteensä 117 reserviläistä, joka oli uusi osanottajaennätys."

parasta joukkuetta. Kilpailun taso oli tänäkin vuonna erittäin kova, sillä voittajan korpr Sami Nenosen (Joensuun Res) tulos 181 pisteestä (96+85) oli erittäin hyvä. Toiseksi tuli ltn Liisa Itäniva (Kontiolahden Resups) 180 pisteellä (95+85) ja pronssille kapt Ari Eskelinen (Joensuun Resups) tuloksella 177 pistettä (89+88). Joukkuekilpailuun osallistui eri yhdistyksistä 22 täyttä ja 8 vajaata ryhmää.

Joukkuekilpailun voitti Joensuun Reserviläiset tuloksella 850 pistettä. Heidät palkittiin mitalien lisäksi ikuisesti kiertävällä kiertopalkinnolla suojeluskuntakiväärillä. Hyvänä kakkosena oli kilpailun kolminkertaisen voittajan Pyhäselän Reserviläisten joukkue tuloksella 846 pistettä. Pronssille sijoittui Kontiolahden Reserviläisten joukkue tuloksellaan 819 pistettä.

Pohjois-Karjalan Aluetoimisto kiittää kaikkia osallistujia hyvähenkisestä, rehdistä ja

samalla kovatasoisesta kilpailusta sekä toiminnanjohtaja Ari Eskelistä ja ammunnan johtajia, taulutuomareita, tulospalvelua ja muissa toimitsijatehtävissä olleita reserviläisiä saamastaan tuesta. Tapahtuma oli jälleen kerran puolustusvoimien ja reserviläisten onnistunut yhteinen "taidon näyttö". Toivottavasti tämä kilpailu antaa taas lisää "kipinä" ammunnan harrastukseen siellä paikallisissa yhdistyksissä – suunta on ainakin todella hyvä! Kilpailu järjestetään seuraavan kerran Kontiorannassa sunnuntaina 26.8.2012. Järjestäjät toivovat, että osallistujamäärä on silloin vielä hieman suurempi kuin tänä vuonna. Jokaisen yhdistyksen toivotaankin rekrytoivan ensi vuoden tapahtumaan erityisesti uusia nuoria reserviläisen, vähintään 1-2 /yhdistys.

Pohjois-Karjalan Aluetoimiston päällikkö eversti-luutnantti Jouni Mattila

Joukkuekilpailun ykkönen oli Joensuun Reserviläiset tuloksella 850 pistettä. Kuva: Marko Jalkanen.

Puheenjohtaja Esko Seppä näyttää mallisuorituksen puhallustikalla.

Seniorit tempaisivat Nurmeksessa

Nurmeksien ”Seniorireservin-upseerit” tempaisivat yhdistyksen majalla RUL 80 -tapahtuman merkeissä 22.06.2011 kisailen leikkimielellä ja hieman totisemminkin. Kisailun aluksi kunnosteltiin majaa sisältä ja ulkoa,

tehtävien suorittamisen jälkeen saunottiin ja kahviteltiin sekä nautittiin nuotiomakkarat. Kahvin aikana kunniapuheenjohtaja Seppo Laitinen esitelmöi Viipurin menetyksestä jatkosodan taisteluissa. Kisailun johtajana toimi

Pekka Kurkinen. Pekka oli laatinut sotilaallisia ja hieman leikkimielisiäkin tehtäviä senioreiden ratkottaviksi.

Teksti: Esko Seppä
Kuva: Pekka Kurkinen

Kiitos hyvästä yhteistyöstä

Kesälahden reserviupseerit ry:n luovuttivat 6.7.2011 standardin Erkki Kukkoselle yhteistyöstä yhdistyksen hyväksi. Luovuttajina yhdistyksen puheenjohtaja Osmo Anttonen ja sihteeri Kari Oksanen. Kuva: Osmo Anttonen.

Prosenttiammunnat Kiteellä

Närsäkkälän Erän pienoisampumaradalla paukutelttiin lauantaina 1.8. prosenttiammunnat, pidettiin Kiteen reserviläiskerhojen yhteiskokous ja saunottiin. Toinen ammutakerta suoritettiin lauantaina 27.8. Yhteensä ampujia oli 22, joka on ihan hyvä määrä toistaiseksi. Vielä syyskuussa on tarkoitus pitää keräilyerät.

Patruunat ja aseet ovat ”talon puolesta”, lehti-ilmoituksella kutsuttiin myös reserviläistoiminnasta kiinnostuneita tutustumaan toimintaamme ja saatiinkin uusi jäsen reserviläisiin. Juha Vaittinen tuli poikansa Artun (9) kanssa, isi liittyikin kerhoon ja Arttu lupasi liittyä, kun ensin suorittaa armeijan. Arttu ampui tuelta 95p/100.

Teksti ja kuva:
Reijo Kohonen

Timo Halttunen (oik.) koulutti Arttu Vaittista Mika Matikaisen ja isän Juha Vaittisen seurattessa tapahtumaa.

ABLOY®
Lukitusturvallisuuden edelläkävijä
www.abloy.fi

Vakuutukset ja korvaukset
mutkattomasti
numerosta 0303 0303

Pohjola

Enon Toimistopalvelu
Eija Laakkonen
Puh. 013-761 104
050 358 5023
Niskantie 44
81200 Eno
www.enontoimistopalvelu.com

RAKENNUS PAASIKIVI OY

Suoniityntie 13
81280 Uimaharju
puh. 0400 576 451, fax 013 772095

Valukumpu Oy
- RUISKUVALUA VUODESTA 1979 -

 ENON RENGAS OY
050 596 4697

 RAUTIA
RAUTIA VINNI

MAANSIIRTO
HANNU TIKKA
Puh. 013 763 210 • 0500 338 621
Niloksentie 70, 81200 ENO

POHJOIS-KARJALAN AUTOALAN LIIKKEIDEN YHDISTYS RY

ENON APTEEKKI UIMAHARJUN SIVUAPTEEKKI

Kauppatie 3, 81200 ENO
puh. (013) 228 881
fax. (013) 228 883

Harjunraitti 13, 81280 UIMAHARJU
puh. (013) 228 885
fax. (013) 228 886

OUTOKUMMUN KIVITEOLLISUUS KY

Puh. (013) 564 380
Gsm 050 555 7177

Pielisjokiseutu

Toimitamme Eno-Kontiolahti alueelle HYVÄLAATUISTA SEULOTTUA RUOKAMULTTAA

- Soran ja murskeitten toimitukset
- Maansiirtokoneyöt
- Haja-asutusalueitten jätevesijärjestelmien suunnittelu ja toteutus

Maansiirto PUTTO Ky
0400-274 530

NESTE OIL

Neste Niinivaarantie

Niinivaarantie 101, Joensuu

Puh. (013) 138 333

Ark 6.30-20, la 8-20, su 9-15

Legenda on palannut...

HONKAVAARA

GULF-KAHVIESTA • keitot • kahvilatuotteet • grilliruokat • veikkaukset

GULF-ÖLJYTUKKU

Kuljetusliikkeet, urakoitsijat, maanviljelijät, autokorjaamot

KYSY VOITELUÖLJYTARJOUS puh. 0500 672 425

Honkakaarre 2, 82200 Hammaslahti, puh. (013) 746 527

VARATTU

Retki Satakunnan lennostoon

Kontiolahden Reserviläiset Ry järjesti lauantaina 23.7. jäsenilleen sekä muille Pohjois-Karjalan reserviläisille tutustumismatkan Tampereelle Satakunnan lennostoon. Matkaan lähti helteisestä säästä huolimatta noin 20 ilmailusta kiinnostunutta. Tien päälle lähdettiin kuuden aikaan aamulla Joensuusta Pekka Ratilaisen toimiessa kuljettajana. Muutamia matkalaisia poimittiin mukaan matkan varrelta ja Pirkkalassa lennoston portilla oltiin 13.00. Siellä matkalaisia vastassa oli kapteeni Toni Ovaskainen, lennoston esikuntapäällikön eversti Partisen ollessaestyneenä saapumaan paikalle.

Ensiksi saatiin kuulla lennoston ja ilmavoimien yleisesittely tukikohdan auditoriossa, aihe oli varmasti kaikkia kiinnostava, sen sai huomata suuresta kysymysten määrästä, joihin esittelijämme kapteeni Ovaskainen ammattitaitoisesti vastaili. Hän kertoi seuraavaa:

”Satakunnan Lennoston päätehtävät ovat hävittäjätorjunta, ilmatilan jatkuva valvonta ja var-

tiointi sekä alueellisen koskemattomuuden turvaaminen eteläisen Suomen ilmatilassa. Lennosto valvoo ja vartioi ilmatilaa ja alueellista koskemattomuutta 24 tuntia vuorokaudessa vuoden jokaisena päivänä.

Lisäksi lennosto kouluttaa varusmiehiä, reserviläisiä ja kantahenkilökuntaa rauhan ja sodan ajan tehtäviin sekä osallistuu etsintä- ja pelastuspalveluun yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Satakunnan lennosto vastaa Lounais-Suomen ilmatilasta. Vastuualue yhtyy Läntiseen Maanpuolustusalueeseen ja rajoittuu etelässä ja lännessä laajaan kansainväliseen ilmatilaan. Suurin osa Suomen väestöstä sekä maamme talouselämästä sijaitsee tällä alueella.”

Tämän jälkeen nautittiin kahvit sotilaskodissa, joka oli auki Pirkkalassa pidettyjen reserviläisten ampumamestaruuskisojen takia.

Hornet kiinnosti

Kahvitellun jälkeen siirryttiin

linja-autolla kiitoratojen läheisyyteen ja käveltiin katsomaan F-18 Hornet hävittäjää, joka oli lähtövalmiina bunkkerissa. Tuon ilmavoimiemme iskukykyisimmän hävittäjän näkeminen aivan lähietäisyydeltä kirvoitti retkeläisten kielet moniin kysymyksiin, joihin oppaana toiminut, itsekin yli 300 lentotuntia F-18 Hornet hävittäjällä lentänyt kapteeni Toni Ovaskainen sai vastailla.

Takaisin Pohjois-Karjalaan saavuttiin hieman ennen puolta yötä toisena kuljettajana toiminut Juha Simosen kyyditsemänä. Matkalla suoritettuun kyselyyn perusteella Kontiolahden Reserviläiset tulevat järjestämään seuraavanakin kesänä kaikille Pohjois-Karjalan reserviläisille suunnatun matkan johonkin kiinnostavaan kohteeseen esimerkiksi Parolaan tms. Tarkempi kohde ja ajankohta tullaan ilmoittamaan hyvissä ajoin Karjalan Pojat lehdessä.

Teksti ja kuva:

Hannu Parviainen,

Hornetin kuva ylhäällä:

Jyrki Laukkanen

Osasto Pohjois-Karjalan reserviläisiä vieraili heinäkuussa Satakunnan lennostossa ja hyvien kokemusten myötä uusia retkiä jo suunnitellaan.

Vastatalkoissa Närsäkkälässä

Heinäkuun 11. päivänä pidettiin perinteiseen tapaan vastatalkoot Rajavartioston Närsäkkälän partiotukikohdassa. Isäntinä toimivat ylijarvartija Tarmo Hurskainen ja vanhempi rajavartija Tero Hakulinen. Kauan ei mennyt, kun vastamestarit

väänsivät vastakiintiön täyteen ja savusaunan pehmoiset löylyt ja vilpoisa Pyhäjärven vesi odottivat talkoolaisia. Saunan jälkeen juotiin viinerikahvit. Ennen kotiinlähtöä vanhempi rajavartija Tero Hakulinen esitteli uutta partioautoa monipuolisine

varustuksineen. Auto on liikkuva toimisto ensivaste varusteineen ja turvavälineineen. Ensi vuonna tehdään taas vastat Rajan edustussuunaan.

Teksti ja kuva:

Reijo Kohonen

Työn touhussa Timo Halttunen (vas.), Martti Eronen, Markku Hyvönen, Väinö Hänninen, selin Kaarlo Holopainen ja Auvo Havukainen. Takana Teuvo Manninen ja Kauko Raekorpi.

Rosvopaistit paketoitiin huolella.

Poika on tullut kotiin

39. Karjalan Poikien Killan jotos Outokummussa

On lauantai-ilta ja yli 50 iloista jostelijaa on siirtymässä odottavaan bussiin tai muihin kulkuneuvoihin lähteäkseen paluumatkalle Karjalan Poikien Killan jotokselta. Tovia aikaisemmin olivat voittajapartion jäsenet Rauno Törrönen, Seppo Eskelinen ja Pasi Koivumaa hauskuuttaneet jotokselle osallistuneita laulamalla palkintojen jaossa tutun kertosäkeen ”Poika on tullut kotiin”.

Ennen kuin päästiin lauantai-iltaan, saivat jotokselle osallistuneet tutustua moniin uusiin ja mieleenpainuviin asioihin, sekä vastata kiperiin rastikysymyksiin ja tietysti osoittaa kädentaitojaan mitä ihmeellisimmissä asioissa. Jotoksen teemana oli tänä vuonna ”takaisin luontoon”.

Jotoksen suojelijana toimi kenraalimajuri Jukka Penanen ja jotosjohtajana Juha Rytönen.

Ensimmäinen jotospäivä

Vuoden kestänyt valmistelutyö huipentui Outokummun kaivoksen pihassa perjantaina, kun jotosbussista alkoi purkautua hilpeitä Karjalan Poikia. Alkutervehdysten jälkeen siirryttiin maan uumeniin ravintola Karbiiniin, jossa tulokahvittelun yhteydessä kuulumme Outokummun kaupunginjohtaja Pekka Hyvösen kaupunkiesittelyyn. Kahvittelun jälkeen siirryttiin läheiseen kaivostunneliin, jossa suoritettiin jotoksen virallinen avaus. Alkumuodollisuuksiin kuuluu perinteisesti joukon ilmoittaminen jotoksen suojelijalle, Viron ja Suomen lippujen saapuminen paikalle fanfaarin soidessa sekä suojelijan ja jotosjohtajan puhevuorot.

Varsinainen jotoskierros käynnistyi joukkueiden hajaantuessa kahdelletoista rastille, jotka oli

sijoitettu ympäri kaivosaluetta. Rastien aiheet sivusivat pääosin kaivostyön arkea ja historiaa sekä pioneeriaseleitä. Iltapäivällä joukko siirtyi Kolmikannan leirikeskukseen, josta jotos jatkui.

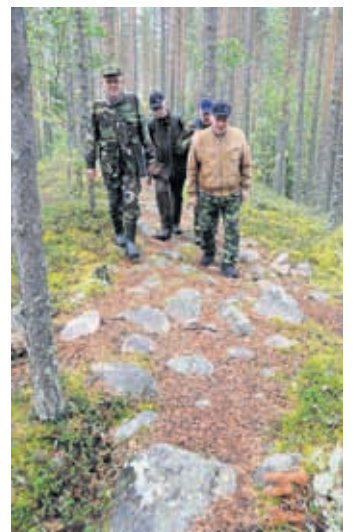
Iltapäivän rajut sadekuurot viivästyttivät aikataulua hieman. Jotos jatkui iltaruokailuun valmistautumisen merkeissä. Partiot käärivät kukin omat rosvopaistinsa Pekka Laakkosen asian- tuntevassa ohjauksessa. Paistien sujahtaessa hillokseen matka jatkui luontoaiheiselle reitille, jossa mm. ammuttiin ritsoilla, muisteltiin metsästysperinnettä ja -lakia, sekä tunnistettiin riistaeläinten karvoja. Kun hirven ruhon eri paistit oli saatu kohdallaan, muisteltu laulujen sanoja, sekä shamaanin toimintaa, pääsivät partiot kokeilemaan vielä ampumataitojaan.

Päivä huipentui iltanuotiolla, jossa partioille kerrottiin päivän

pistesalais - tähän aiheuttaa aina erilaisia tunnetiloja - sekä avattiin rosvopaistinytyt.

Toinen jotospäivä

Keittiöryhmän valmistaman aamiaisen tuoksu sai ensimmäiset jostotelijat jo heti kuuden jälkeen aamiaiselle. Täysin vatsoin alkoi toisen päivän ohjelma Mustantammen laavulta pitkin kaunista harjumaisemaa Erä- ja luontokeskuksen upeissa maisemissa. Polun kivisyys aiheutti vanhemmille jostotelijoille selvästi haasteita, mutta sitkeästi kaikki partiot saapuivat ajallaan lasten kalapaikan maastoon. Matkalla partiot olivat tunnustaneet sienä, lintuja sekä muistelleet kansanperinnettä. Lasten kalapaikan maastoon oli sijoitettu rastiryppäs, jossa joukkueet joutuivat tekemään kahden tunnin aikana viisi eri

Kivisillä poluilla piti tarkkaan katsoa, mihin jalkansa asetti.

tehtävää, jotka olivat uistimen tarkkuusheitto, suopungin heitto, juustojen tunnistaminen, ruuan valmistaminen luonnossa ja kattauksen tekeminen, sekä tervan keitto.

Kaikki joukkueet selvisivät tehtävistä ajallaan ja vielä kerran joukkueet suuntasivat metsään kokeillakseen tietouttaan kalastusperinteestä ja Outokummun kaupungin vaihteista sekä kasvien tunnistamisesta.

Lauantai-illaksi oli jotoslaisia viihdyttämään saapunut Kaajanin sotilassoittokunta, joka esiintyi lipunlaskun yhteydessä, sekä perinteisessä iltajuhlassa. Jotoksen ruokaryhmä oli jälleen taikonut maukkaan illallisen päätösateriaksi. Illallisen jälkeen pidettiin perinteiset puhevuorot sekä kiltaveljien muistamiset. Kilpailujännitys laukesi tulosten julistamiseen ja palkintojen jakoon, jonka jälkeen iloinen puheensorina täytti juhlatilan.

Ensi vuonna jotos täyttää pyöreät 40. vuotta. Jotoksen suunnittelu on jo käynnistynyt. Hyvä yhteistyö Outokummun kaupungin ja reserviläisjärjestöjen kanssa tuotti tänä vuonna onnistuneen jotoksen.

Ensi vuoden jotokseen liitetään Outokummussa jo torstaina järjestettävä maanpuolustusjuhla sekä jumalanpalvelus Kuusjärven kirkossa.

Sivun teksti:

Juha Rytönen, jotosjohtaja

Kuvat:

Kalevi Lohiranta

Kuvatekstit:

Harri Norismaa

Elävää kaivoshistoriaa oudon kummun sydämessä

1900-luvun alussa kuparimalmin löytyminen ja kaivoksen perustaminen Outokumpuun muutti paikkakunnan Suomen merkittävimmäksi kaivoskaupungiksi. 100-vuotinen kaivoshistoria kertoo tänä päivänä Outokummun Vanhalla Kaivoksella jälkipolville tarinaa kovasta työstä, tahdonvoimasta ja periksi antamattomuudesta.

Outokummun Kaivoseumun museo on kaivannaiskulttuuriin erikoistunut museo, joka perustettiin vuonna 1982. Museo toimii historiallisessa rakennuksessa, entisessä kaivostuvassa, jota kaivosmiehet käyttivät puku- ja peseytymistiloinaan.

Perusnäytelyssä vierailijat voivat tutustua malmin syntyyn ja malminetsintään sekä Outokummun malmin löytymiseen. Näytelyssä voi perehtyä myös kaivostyön historiaan ja nykypäivään, maanalaisiin kaivoksiin ja avolouhoksiin, kaivosrakentamiseen, kaivosyhdyskuntiin sekä malmin jatkojalostukseen ja lopputuotteisiin.

Perusnäytelyn lisäksi museorakennuksen alakerrassa ja tien toisella puolella korjauspajan päädyssä ovat vaihtuvien näyttelyiden tilat.

Paikan päälle tulevan kannatta ehdottomasti aloittaa vierailu katsomalla multimediaesitys ”Kuparille rakennettu”. Tämän jälkeen käynti jännittävässä museotunnelissa antaa kuvan siitä, millainen työpäivä kaivoksessa työskentelevällä kaivosmiehellä oli. Isot koneet ja kaivoksessa työskentelystä kertovat valokuvat johdattavat kävijän kaivosmiehen arkeen. Kaivoksen uumenissa on kosteaa ja lämpötila on vain noin kahdeksan celsiusastetta. Jos haluaa nähdä upeita maisemia, kannattaa myös ehdottomasti kiivetä rikastamon mäelle tai vanhaan kaivostorniin.

Kesäisin matkailija pääsee tutustumaan teatteri Kiisun esityksiin ja tuliaiset kotiin saa kätevästi matkamuiistomyymälästä. Outokummussa on määrätietoisesti lähdetty kehittämään kaivoksen aluetta, joka on ainutlaatuinen koko Euroopan mittakaavassa.

Outokummun museotunnelissa käynti on jännittävä kokemus. Kuva: Juha Rytönen

Salpalinjan taulu odottaa paljastamistaan. Airuina partiolaiset Johanna Juntunen Jokisuun Kippareista ja Eeva Raerinne Värtsin Takojista.

Opastauluja Tohmajärvelle

Kuluneen kesän aikana paljastettiin Tohmajärvellä sotahistorian opastauluja. Tohmajärveläisten reserviläisten ideoimat taulut valottavat osaltaan paikallista historiaa ja kertovat kävijöille viime sotien tapahtumista valtakunnan ja Tohmajärven tasolla. Hanke on jatkoa kesän 2009 ”1809 – 200 vuotta Suomen autonomiasta” – tauluille Lahdenvaarassa ja Suomen sodan valleilla. Tämän kesän tauluhanke oli osa 70 vuotta Jatkosodan syttymisestä – tapahtumia.

Heinäkuun alussa Tohmajärven pitäjöpäivillä taulun sai Salpalinja ja sen eteenyönnetty pesäke Onkamonsuon Lehminotkossa. Taulun toteutukseen saatiin apua Tohmajärven kunnan tekniseltä osastolta ja rahoitusta kunnan kulttuuritoimelta. Alueen raivauksessa auttoivat Tohmajärven työntekijät aktiivisesti.

Tilaisuudessa juhlapuheen pitänyt eversti Pekka Ripatti kertasi Salpalinjan historiaa kuulijakunnalle. Talvisodan aluemenetyksen jälkeen maamme itäraja oli suojaton. Mannerheim määräsi heti sodan päätyttyä aloitettavaksi uuden rajan linnoittamisen. Työt alkoivat vielä saman vuoden keväällä. Syntyi Salpa-asema, jota rakentamassa oli 35 000 suomalaista. Linja ulottui Suomenlahdelta Virojoelta Lappiin. Etelässä oli vahvoja betonirakenteita ja korsuja ja pohjoisempaan linja tukeutui pitkälti vesistöesteesiin.

Rakentajat eivät tienneet kokonaisurakasta – rakennusporukka tiesi vain oman osuutensa. Onkamossa on nelirivistä kiviastetta ja tankkikaivantoja sekä tykistön asemia.

Kunnan puolesta opastaulun otti vastaan kunnanhallituksen puheenjohtaja Leena Väistö.

Taulu sijaitsee parisataa metriä Onkamonsuoran tieltä Lehminotkon tien varrella ja kesälle 2012 on ELY-keskukselta anottu nähtävyyden merkkiä 6-tien varteen opastamaan kävijät paikalle.

Tuntemattomien tiellä

Tuntemattoman sotilaan rykmentin JR 8:n huoltotie sai oman infotaulunsa Värtsiläpäivien yhteydessä heinäkuun lopulla. Juhlapuheen piti Tohmajärven kunnanvaltuuston puheenjohtaja everstiluutnantti evp. Matti Majoinen, joka itsekin oli vaikuttamassa taulun syntyyn ja paikan raivaamiseen mm. moottorisahan ja raivaussahan kahvoissa. ”Heikosti ajettu kärrytie, tai oikeastaan vain pari metsään ajettua kärrynraidetta kiemurteli halki korpikuusikon”. Näillä Väinö Linnan Tuntemattoman sotilaan sanoilla alkoi juhlapuhe, jossa käytiin läpi JR 8:n ja myöhemmän Huoltotien historiaa.

”Taulu sijaitsee parisataa metriä Onkamonsuoran tieltä Lehminotkon tien varrella ja kesälle 2012 on ELY-keskukselta anottu nähtävyyden merkkiä 6-tien varteen opastamaan kävijät paikalle.”

Suomi katsoi olevansa uudelleen sodassa 22.6.1941 Etelä-Suomen jouduttua pommitusten kohteeksi. Jo sitä ennen oli suoritettu liikekannallepano ja kenttäarmeija oli ryhmitetty rajalle. Pohjois- ja Etelä-Karjalaan oli koottu yli 100 000 miehen armeija ja sen tavoite oli ottaa takaisin Talvisodassa menetetyt alueet.

Tohmajärven alueella oli hyökkäyskärkenä 11. Divisioona ja osana sitä jääkärieversti Pietari Autin komentama JR 8. Sen vahvuus oli 3616 miestä. Rykmentti oli ollut 1940 – 1941 koulutuksessa ja varustelutoissa mm. Kiteellä ja Tikkalassa. Rykmentti koostui kolmesta pataljoonasta, joista I ja II Pataljoona olivat varusmiespataljoonia ja III Pataljoona koostui reserviläisistä. Hyökkäys alkoi 4.7.1941 rajan yli Kukkovaaraan, Kukonkalan taakse ja jatkui siitä Havuvaaraan Korpiselkä – Värtsilä tienhaaraan ja siitä edelleen kohti Petroskoita.

JR 8:n huoltotietä rakensi Linnoitus- ja rakentajapataljoona 464. Tien vanhana pohjana oli kylätie Saarivaaran ja Kenraalinkylän välillä. Tie oli aluksi tärkeä koko divisioonan huollon kannalta. Olihan Talvisota ja alueluovutukset katkaisseet normaalit tieyhteydet idän ja kaakon suunnalle.

Sodan jälkeen huoltotie palveli jälleen entisen kylätien tavoin arkiseen liikkumiseen. Tie palveli kyläläisiä matkalla Öllölä – Joensuu linja-autolle ja myös puutavaran kuljetukseen tietä tarvittiin. Huoltotie jatkaa elämäänsä tällä nimellä edelleen ja viimeisimmän kunnostuksensa se sai pari vuotta sitten kun Markku Kempainen korjasi tien huvilapaikalleen.

Veteraaneista jaksoi paikalle vielä tulla Teuvo Eronen molempien taulujen paljastukseen. Yleisöä Huoltotien päähän heinäkuuisena lauantaina tuli yli 70 henkeä. Partiolaiset huolehtivat airueen tehtävät ja Keski-Karjalan musiikkiopiston opiskelijat tyyliin sopivasta musiikista.

Tulevan kesän hankkeena on tehdä taulut Kauriilan jatkosodan lähtöasemaan ja Tohmajärven Suotalolle esikunnan paikalle.

Teksti ja kuva:
Arto Juntunen

Maanpuolustuskoulutus

Turvallisuutta yhdessä

KURSSIT

LOKAKUU

syys- joulukuu	Lukion turvakurssi	Kontiolahti
1-2.10.	KOTU:n koulutus	Kontioranta
14-15.10.	Johtamisen perusteet KOTU	Kontioranta
22-23.10.	Viestiliikenneharjoitus	Ylämylly
29-30.10.	Kouluttamisen perusteet	Kontioranta
lokakuu	B-ajolupa	Kontioranta

MARRASKUU

marraskuu	Laajamittainen evakuointi/ vastaanottokeskus	Pohjois-Karjala
-----------	---	-----------------

LISÄTIETOJA KURSSEISTA:

www.mpk.fi

sekä piiritoimistosta, piiripäällikkö Ahti Korhonen
p. 040 565 5578, ahti.korhonen@mpk.fi,
koulutuspäällikkö Timo Tolvanen, p. 050 521 5363,
timo.tolvanen@mpk.fi

Kuljetusliike
KETTUNEN
Wahlforssinkatu 8, JOENSUU
☎ 013-229 356

KIRJAPAINO

LaserMedia Oy

www.lasermedia.fi

MANTSIN RAUTA-SPORT LAATIKAINEN

Aseita ja suksia asevelihintaan!

Käytettyjä vaihtoaseita varastossa. Kysy tarjousta aseista, kiikareista, erikoisista patruunakalibereista ym. tarvikkeista!

SUKSITARJOUS:

Fischerin pitopohjauutus vaihto-oikeudella alk. 190 euroa.

Mantsin Rauta-Sport Laatikainen

Kalevalantie 6, 82900 Iloantsi, puh. 0500 200382

Katso myös www.mantsinrautasport.fi

Hinauspalvelu 24h

KÄRRIPOJAT OY

puh.0208 365 000

www.karripojat.fi

AutoGlass Service
• Ammattitaidolla • Asennettuna

KARJALAN PURKU-POJAT
Lyylikuusentie 27, JOENSUU

www.karjalanpurkupojat.fi
AVOINNA: MA-PE 8.30-16.30
LA suljettu

GLASS MEDIC
Lasi rikki?

PILKINGTON
488 Group Plc Glass Division
Team Partner

**JOENSUUN
NOSTAJAT OY**

• Rahkeentie 14, 80100 Joensuu
puh. 013-123 177

Timo Mononen (takana oik.) ja Hannu P. Timo Tolvanen (oik.) ja Juha Rytönen esittelivät Martikainen (keskellä) kertovat reservipiirin väit muun muassa upseeripiirin lippua toiminnasta.

Reservi tutuksi kokeilaille ja ryhmänjohtajille

2/10 saapumiserän kokeilajien ja ryhmänjohtajien koulutus-tilaisuus pidettiin 29.6.2011 Kontiorannassa. Aikaisempiin vuosiin verrattuna tilaisuuden ajankohta oli viety nyt huomattavasti lähemmäs kotiutumista. Tilaisuuden ohjelmaa muokattiin myös hieman toiminnallisemmaksi. Paikalle saatiin kokeilajia ja ryhmänjohtajia 97 kappaletta (kokeilajia 20 ja ryhmänjohtajia 77), joka osoitti, että kyseinen ajankohta sopi myös puolustusvoimien koulutusrytmiin.

Tämänkertainen koulutus jaettiin siten, että alkuun pitivät Alueoimisto ja Maanpuolustuskoulutusyhdistys omat esittelypuheenvuoronsa kas 3 kiltaluokassa. Alueoimiston

esittelystä vastasi majuri Arto Jeskanen ja MPK:n osuudesta Timo Tolvanen.

Oppituntien jälkeen siirryttiin ampumaratojen maastoon jonne oli rakennettu 3 rastia. Ykkösrastilla aiheena oli sovelletun reserviläisammunnan esittely Pasi Parviaisen ja Tuukka Jokisen toimesta. Toisella rastilla esiteltiin liittojen ja piirien toimintaa. Reserviläisten osuuden pitivät puheenjohtaja Timo Mononen ja 1.vpj Hannu P. Martikainen. Reserviupseerien asiat hoituivat puheenjohtaja Timo Tolvasen ja 1.vpj Juha Rytöksen toimenpitein. Tällä rastilla tarjottiin myös kahvit ja munkit piirien kustantamana. Kolmas rasti oli jaettu kahteen

osaan. Pekka Nupponen esitteli perinne-esineitä. Esittelystä oli asekalustoa ja varusteita. Toisessa osiossa Liisa Itäniva ja Ilkka Savolahti puolestaan esittelivät reserviläisliikuntaa ja jokainen osallistuja suoritti ekoaseilla ammutun ampumajuoksun.

Uusilla kuvioilla siis mentiin. Lopuksi joukot koottiin kokoon ja neljä parasta ampumajuoksijaa ratkoi joukon edessä pudotuskilpailuna paremmuuden. Voittajana palkittiin alikersantti Martikainen SM.

Tilaisuuden lopussa suoritettu käsiäänestys paljasti, että tällainen toiminnallinen tilaisuus on hyvä vaihtoehto myös jatkossa.

Teksti ja kuvat:
Ari Eskelinen

TOIMINTAKALENTERI

SYYSKUU

31.9. RU- ja RES – piirimitaliesitykset Piiritoimisto

LOKAKUU

5.10. RU/RES – työvaliokuntien kokous Korsu
6.10. 270 vrk palveluiden kotiutus P-KR/PKARPR
25.10. RES-piirin syyskokous Joensuu
26.10. RU-piirin syyskokous Joensuu

MARRASKUU

marraskuu Kokeilajien ja ryhmänjohtajien koulutus Kontioranta
11.11. Karjalan Pojat 4/2011 aineistopäivä Päätoimittaja
Ilmoitushankinta: Polvijärvi, Outokumpu, Rääkkylä, Liperi ja Pyhäselkä

JOULUKUU

1.12. RU-liiton huomionosoitusesitykset piiriin Piiritoimisto
1.12. RES-liiton ritarikuntien huomionosoitusesitykset Piiritoimisto
3.12. Marskin malja -tilaisuus Joensuu
6.12. Itsenäisyyspäivä
7.12. Karjalan Pojat 4/2011 ilmestyy
15.12. Joulutulet Pohjois-Karjala
15.12. RU-palkitsemistoimikunnan kokous Joensuu
31.12. Prosenttiammunta päättyy Yhdistykset

KUPIILKA
-ERÄASTIAT-
eränkävijän parhaat kaverit
puh. 0500 176 260

KUPIILKA
WWW.KUPIILKA-PRODUCTS.COM

KARJALAN POJAT

4/2011 ilmestyy 7.12.

Aineisto päätoimittajalle
viimeistään perjantaina 11.11.2011

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI

Puh. 050 3600 256

armas.a.harkonen@gmail.com

1/2012 ilmestyy 14.3.

Aineisto päätoimittajalle 10.2. mennessä

Kaikki pankki- ja vakuutuspalvelut saman katon alta!

Kun keskität asiointisi meille, voit maksaa kertyneillä OP-bonuksilla vaikka Pohjolan vakuutusmaksuja. Varaa aika numerosta 010 256 4201.

Puhelut OP-Pohjola-ryhmän 010-numeroihin maksavat kaikkialta Suomesta soittaessa lankapuhelimesta 0,0828e/puhelu + 0,0595e/min matkapuhelimesta 0,0828e/puhelu + 0,1704e/min

Yhdessä hyvä tulee.

JOENSUUN SEUDUN
Osuuspankki

Puulaaki-ampumakilpailut

Kontiolahden ampumakellarilla alkavat 5.10.2011 jatkuen vuoden loppuun joka kolmas viikko keskiviikkoisin kello 16.00 ja 18.00.

Ilmoita yhdistyksesi kolmihenkiset jäsenet hyvissä ajoin ennen ampumailtaa etukäteen sähköpostilla kilpailut@elisanet.fi.

LAAKKONEN

Suomen suurin autoliike.

laakkonen.fi

KARJALAN POJAT

Pohjois-Karjalan reservipiirien ja Maanpuolustuskoulutus ry:n
Pohjois-Karjalan maanpuolustuspiirin tiedotuslehti

Päätoimittaja

Osoite:
Puhelin ja s-posti:

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
050 3600 256, armas.a.harkonen@gmail.com

Piiritoimisto ja toiminnanjohtaja

Ari Eskelinen

Kiikarikatu 7 A 80160 Joensuu
0400 539 875
ari.eskelinen@luukku.com

Kotisivut:

www.pkreservi.fi

Sivunvalmistus:

LiperLaser Oy, Liperi

Painotyö:

Lehtisepät Oy, Pieksämäki

Karjalan pojat -lehden toimituskunta

RU	Timo Tolvanen, puheenjohtaja
	Tarmo Nenonen
RES	Timo Mononen
	Pauli Turunen
MPK ry	Ahti Korhonen
Päätoimittaja	Armas Härkönen
Nettilehti	Hannu Härkönen
Toiminnanjohtaja	Ari Eskelinen

Karjalan Pojat kiittää kaikkia tukijoitaan!

WWW.AAMUUSVA.FI

Aamu-Usvan
Riistatila

TIMO MONONEN
+358 407194105
TIMO@AAMUUSVA.FI

ORIGINAL WILDBEAR
NORTH KARELIA

ROTUPEHDASTA VILLIISKAA
POHJOIS-KARJALASTA

ISLO
ITÄ-SUOMEN LIIKUNTAOPISTO
Kalevankatu 8, 80100 Joensuu

 **Pohjois-Karjalan
Pelastuslaitos**

JOKIKONE
Teollisuuskatu 24, 80100 JOENSUU p.010 3878 125
www.jokikone.fi

POP Pankki
Kiuruveden Osuuspankki

A-Kuivaus Oy
Kosteuskartoitukset Rakenteiden kuivaukset
Lämpökuvaukset

Lylykoskentie 17 80130 JOENSUU
puh. (013) 871 023 fax. (013) 871 024
terho.hirvonen@a-kuivaus.fi

Terho Hirvonen Puh. 0400 203 385
Vesa Sormunen Puh. 0400 498 162
Jari Naumanen Puh.0400 488 177
Marko Eronen Puh. 0400 849 330

JUKOLAN OSUUSKAUPPA
Porokylänkatu 18, 75530 NURMES • puh. 010 763 7500 • www.s-kanava.fi/jukola

Sinua varten Bonusta jopa 5%
S-kortilla maksaessasi myös maksutapaetua.

010-numeroin soittaminen maksaa 8,28 snt/puh. + 11,99 snt/min

Porokylän
POROKYLÄN LEIPOMO OY

BROMAN Group

 KARJALAINEN

Asiakasomistajuus kannattaa
klikkaa ja liity: www.s-kanava.fi

 PKO

K K K K K
CITYMARKET
8-21 KAUPPAKATU 8-18
www.citymarket.fi

 **Karjalaisen
Kulttuurin
Edistämisseura**

PKS KotiVihreä
Valitse, niin muut eivät valitse puolestasi

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
PL 141, 80101 Joensuu puh. (013) 2663 311

EKO-AIMS
www.eko-aims.com

 LAAKKONEN
Suomen suurin autoliike

Maakunnan rakentaja
vuodesta 1984

 **Rakennustoimisto
EERO REIJONEN OY**
PL 1 83101 LIPERI, Puh. (013) 651 905

Pankkitoimintaa vuodesta 1871

Handelsbanken
Kauppakeskus Metropol, II kerros, puh. 010 444 3640

Tule meille – tule hyvälle mielelle!

 LEHTOSEN LIIKENNE OY
TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. (013) 224493

REMONTTI-TIMPPA
RAKENTAMISEN JA SISUSTAMISEN
ERIKOISLIIKKEET PALVELEVAT

VÄRISILMÄ OUTOKUMPUSSA Kummunkatu 18,
83500 OUTOKUMPU Puh. (013) 561 701

RAUTANET POLVIJÄRVELLÄ Yhdystie 2,
83700 POLVIJÄRVI Puh. (013) 632 211

ilomantsi

**JOUSTAVAA
OSAAMISTA!**
Tämänkin lehden
sivunvalmistus.
P. (013) 010 6666 086,
0500 577 173

LIPER LASER

V.TORO KY

SPORT TO THE PEOPLE
INTERSPORT
ERÄ-URHEILU
Kauppakatu 18 • Puh. (013) 227 211 • Avoimna ark. 9.30-18, la 9-15
JOENSUU

Silta- ja Kauppakadun kulmassa • Puh. (013) 120 520
Avoimna ark. 9.30-18, la 9-15

K SUPERMARKET
Tavallista parempi Ruokakauppa
EVÄSKONTTI Niinivaarantie 74,
p. 050 432 6727

**Keskitä!
Saat etuja.**

Yhdessä hyvä tulee.

Pohjois-Karjalan
Osuuspankit

 Maanpuolustuskoulutus
Savo-Karjalan Maanpuolustuspiiri